

LUTHERSK KIRKETIDENDE

INNHOLD

Ytringsfrihet / Athanasios av Alexandrias kristologi som forutsetning for kristen billedforståelse / Biskopene og kirkens enhet / Fra bokfronten / Fra bispedømmerådene og Kirkedepartementet

SØNDAGSTEKSTEN

Pinsedag - Sjur Isaksen

2. pinsedag - Ingunn Aarseth Høivik

Treenighetssøndag - Stephen Reid

Kirken burde ha et særlig grunnlag for å forstå debatten om religionsfrihet og ytringsfrihet og kunne delta på en konstruktiv måte

Ytringsfrihet

Debatten om innvandring i Norge har det siste året handlet om religionsfrihetens og ytringsfrihetens grenser, fra publiseringen av Muhammed-karikaturene i Magazinet, til de siste ukens debatt om norsk-somaliske Kadra, som

ble banket opp av en gruppe landsmenn fordi hun har tatt til orde for å tolke Koranens kvinnesyn på nytt. Noen av reaksjonene fra muslimsk hold på denne siste hendelsen er interessante med tanke på debatten om ytrings-

frihet. Basim Ghozlan, forstander i Det Islamske Forbundet, stilte spørsmål ved hele overfallet og betvilte at overfallsmennene kunne ha brukt muslimske slagord. Han stilte også spørsmål ved hva Kadra gjorde ute om natten ved 02-tiden, og sådde derved tvil om hennes ærbarhet, og således også om hennes troverdighet. Men uansett om hun hadde krenket Koranen, uansett om en har gjort noe galt eller ikke, så slo Ghozlan fast at vold er en primitiv handling som ikke kan tolereres. Ghulam Sarwar, talsmann og styremedlem i Central Jamaat-e Ahl-e Sunnat i Oslo, uttalte at Kadra "kan si hva hun vil, men vi kan ikke forandre Koranen på grunn av hva en kvinne mener". Sarwar ble så spurt om man i moskeen ville ta opp spørsmålet om toleranse og ytringsfrihet, hvorpå han svarte: "Hvorfor skal vi det?" Leder av for det Islamske samfunnsråd i Trondheim, Mohammed Jowari, tidligere somalisk minister, fordømte også angrepet på Kadra. Men hans videre uttalelser viste likevel noe av dilemmaet knyttet til ytringsfriheten: "Hun har rett til å si hva hun vil, men hun må ta ansvar når hun krenker islam og koranen. Islam er ikke bare én, men 1,8 milliarder troende. Hun må forstå at hun ikke kan fortsette å krenke en religion."

Som en kontrast til disse sitatene kan vi minne om at det er bare er et år siden kapellan og LK-redaktør Sunniva Gylver talte i en moské, nærmere bestemt Idara Minhaj-ul-Quran på Gølgeberg i Oslo. Denne spesielle hendelsen var resultatet av lengre tids dialog mellom den kristne og den muslimske menigheten på Grønland. Sunniva Gylver nevnte i sin tale at hun særlig hadde merket seg muslimenes hengivenhet i forhold til troen, hvordan troen preger dagliglivet og hvor sterkt muslimer forholder seg til møtet med det hellige. Gylver ble svært godt mottatt i moskeen, og hennes arbeid i Grønland må sies å være et eksempel på vellykket dialog mellom kristne og muslimer.

Hva har da Sunniva Gylver med Kadras indremuslimske kvinnekamp å gjøre? Mitt poeng er å påpeke at Gylver, som kvinne, er prest i Den norske kirke i dag fordi noen har tatt belastningen ved å nytolke Bibelens

syn på kvinners rolle inn i vår samtid. Det har kostet kamp og strid også både i kirken og i samfunnet. Vi kan tenke på professor Monrads kritikk av Camilla Collett for å bryte sømmelighetens grenser: "Colletts usunde, misfornøiede Betragtning af Kvindens Stilling i Samfundet er derimot disharmonisk og ender i en skjærende Mislyd. Samfunnsstatiren blir for negativ, den mangler et bestemt positivt Støttepunkt."

Det er mye som har endret seg i Den norske kirke de siste 150 år. Mens enkelte kristne betrakter denne utvikling som entydig negativ, ser andre verdien i demokratiseringen, kvinnefrigjøringen og den gradvis større vektlegging av ytringsfrihet og enkeltindividets rettigheter. Det har vært en relativt langvarig strid om retten til å gi den legitime og autoritative fortolkning også i Den norske kirke. Det vil alltid være et spørsmål enten om hvem som eier definisjonsmakten, eller om den konsensus som kan fremkomme gjennom en åpen meningsutveksling. Kirken må forholde seg til åpenbaringen og til sitt verdigrunnlag om den fortsatt skal være en kristen kirke, men den må også tolke dette grunnlaget inn i sin samtid. Det lutherske prinsipp "semper reformandi" danner grunnlaget for en stadig kirkelig og teologisk selvrefleksjon i møte med samtiden.

Islamsk teologi har i liten grad endret seg fra den ble utformet, basert på datidens menneskesyn, samfunnsforhold og moraloppfatninger. Mange av de muslimske religiøse organisasjonene i Norge reproducerer de autoritære politiske og sosiale strukturene fra de land der de har sine røtter, og der ytringsfriheten ikke har særlig gode vilkår. Resultatet er at det finnes liten åpenhet om grunnleggende teologiske problemstillinger i de muslimske miljøene, og en desto sterkere bruk av autoritære proklamasjoner om islam. Så la oss huske på at både religionsfrihetens og ytringsfrihetens historie er kort. Selv forestillingen om tvangsfri kommunikasjon er nytt i historien. Det normale har vært at samfunnsautoritetene har utøvet kontroll med de tekster som har ligget til grunn for samfunnsordenen. Det var slett ikke alltid

Så la oss huske på at både religionsfrihetens og ytringsfrihetens historie er kort

religionens voktere som stod for denne kontroll. Etter at eneveldet var blitt innført i 1660 angrep presten Jacob Worm denne nyordningen gjennom satiriske og systemkritiske småskrifter. Det førte til at han ble dømt til døden, men han ble benådet på skafottet og sendt i eksil til Trankebar.

Norske kristne burde samtidig kunne forstå enkelte innvandremiljøers frykt for å måtte underlegge seg det de oppfatter som det moderne vestlige, normløse samfunnets likhetstyranni. Det er forskjell på frihet og likhet. Den norske politiske utvikling i retning av parlamentarismen var en del av det moderne prosjekt, med økende vektlegging av enkeltindividets frihet, selvstendighet og jevnbyrdighet. "De demokratiske folks kjærlighet til likheten er mer glødende og varig enn deres kjærlighet til friheten", hevdet Tocqueville i 1835. Han advarte mot den likhetens galskap som kunne oppstå når det gamle samfunns-hierarki ble oppløst, og de sosiale barrierer tilintetgjort. Da kunne likhetsmanien bli så sterk at friheten gikk tapt. Fremdeles er likhets-idealet en av de sterkeste drivkrefter i det norske samfunn. Det viktigste er ikke om tros-samfunn har frihet, ville man si. Det viktigste er at alle er like.

Ytringsfriheten er ikke selvsagt for kristne noe sted i verden. Men kristendommen er på mange vis avhengig av ytringsfrihet for å kunne vokse. Svært mange innvandrere til Norge er kristne, og mange av disse strever også med å tilpasse seg den norske hverdagen og væremåten. Bare i Oslo finnes det mer enn hundre kristne innvandrermenigheter. I følge sosiologen Rodney Stark, skyldes kirkens sterke vekst i Romerriket først og fremst relasjoner og åpne nettverk. Det avgjørende var at de kristne nettverk holdt seg åpne, og ikke lukket seg til og ble sekteriske. Ytringsfriheten er en umistelig verdi, men er på sitt beste dersom den brukes til dialog og ikke til å opphisse motstandere. Den norske ytringsfrihetskommissjonen (1999) advarte særlig mot den tendens at talsmenn for underprivilegerte grupper ville ha ytringsfrihet for sin sak, men ikke for sine motstandere. Det kan være verd å tenke på både for konservative kristne og muslimer.

VIDAR L. HAANES
Vidar.L.Haanes@mf.no

Athanasios av Alexandrias kristologi som forutsetning for kristen billedforståelse

AV PREST JOHANNES ATHANASIOS HVAAL SOLBERG

I kirkehistorien er Athanasios av Alexandria kjent som den kirkefader som under de såkalte arianske stridigheter på 300- tallet fastholdt troen på at Sønnen er *av samme vesen som (homoousios) Faderen*. Hans motstander Arius hevdet at Jesus ikke er sann Gud, men Guds første skapning. Striden mellom Athanasios og Arius tilhengere nådde sitt klimaks i tiden omkring Det første økumeniske konsil i 325, der Den nikenske trosbekjennelse ble vedtatt. Den arianske teologi hadde etter konsilet i Nikea fortsatt mektige tilhengere. Det var derfor nødvendig å gi ytterligere begrunnelse for den nikenske tro. I dette teologiske arbeid skulle Athanasios tenkning bli avgjørende.

Sønnen som Faderens bilde

Som en presentasjon av Athanasios teologiske anliggende i konflikten vil jeg her konsentrere meg om hans teologi om Sønnen som Faderens bilde. Tre hundre år etter kirkemøtet i Nikea la Athanasios' kristologi et viktig premis for Det syvende økumeniske konsils billedteologi. Konsilfedrene i 787 legitimerte billedlige fremstillinger av Kristus ved å si at ikonet som avbilde viser hen til et guddommelig urbilde. Denne billedteologi avspeiler Den nikenske trosbekjennelse, der Sønnens guddommelighet anskueliggjøres i det han sies å være av samme vesen som (*homoousion*) Faderen.

Som tankesmeden bak formuleringen forsto Athanasios Kolosserbrevets formulering - "Han er den usynlige Guds bilde" (1,15) som et utsagn om Sønnens vesenshet med Faderen. Arius på den annen side hadde gjort

gjeldende en frelsesforståelse som måtte føre til at bildet er underordnet sin original. Derfor er vesenshet mellom avbilde og urbilde umulig.

Hvem var Arius?

Arius var en fremtredende prest i Romerrikets kulturelle hovedstad Alexandria. Hans forkynnelse og lære hadde gjennomslag i hele kirken. Det finnes i dag få primære kilder til hans teologiske system. Skal vi få inntrykk av hans teologi, må vi gå inn i hans tilhengers og motstanderes skrifter.

Utgangspunktet for Arius' tenkning er hans forståelse av Guds totale allmakt. Guds transcendens er forstått slik at Guds frie vilje ikke kan begrenses i tid og rom. Gud er den eneste kilde til alt værende; alt er skapt ved Guds frie og suverene vilje.¹ Dette betyr at Gud ikke har noe ved siden av seg som kan sette grense for hans frihet. I guddommen gis det derfor ikke rom for indre dynamikk eller relasjoner. Gud må forstås som en monade - alene og uforanderlig.

Sønnen som den første skapning

På dette grunnlag måtte Arius avvise at Sønnen er av samme vesen som Faderen. Arius trekker den konsekvens av *homoousion* - læren at Guds vesen blir forstått bevegelig eller delelig. Dette vil krenke Guds enhet og transcendens. Den arianske forståelse av Guds transcendens resulterer altså i en uoverstigelig kløft mellom det skapte og Gud.

Spørsmålet blir da hvorledes Gud kan formidle noe til den skapte verden. Den arianske

teologi løser dette problemet kristologisk. Gud er en kjærlig Gud som gir seg til kjenne i skaperverket og frelseshistorien. Guds nåde skjenkes ikke uformidlet til mennesket, men ble opphavelig gitt til Sønnen, som er Guds første skaperverk. Deretter formidler Sønnen nåden til verden ved å komme i kjød. Sønnen er altså ikke av samme vesen som Gud, men er som den aller første skapning en del av den skapte verden.

Ved å forstå Sønnen som en del av skapningen redder Arius logikken i sitt eget gudsbilde. Gud selv er opphavet til alle de egenskaper som han av sin egen frie vilje gir Sønnen. Når Skriften taler om enhet og likhet mellom Faderen og Sønnen, er dette kun for å uttrykke at Faderen av nåde har gitt Sønnen hva han selv er. Fordi Gud ikke kan gi noe han selv ikke har, må alle de egenskaper som tillegges Sønnen også tillegges Gud. På dette grunnlag kan Arius kalle Sønnen Gud - i betydningen guddommelig, men han er ikke Gud i seg selv. Sønnen er ikke Gud av vesen, men av nåde. Gud skapte Kristus for å åpenbare sin nåde i verden. I dette funksjonelle perspektiv kan Sønnen omtales som den usynlige Guds bilde. (Kol. 1,15).

Ariansk billedteologi

Arius gudsforståelse innebærer klare begrensninger i forhold til hva som menes med åpenbaringen i Kristus. For å åpenbare seg selv i verden, har Gud har skapt Kristus som den første skapning. Kristus kan derfor bare tydeliggjøre Guds bilde innenfor de rammer som gjelder for skaperverket. Som Guds logos, forklarer Arius, har Kristus *en begynnelse og et utgangspunkt i tid og rom. Han er ute av stand til å absorbere det sanne vesen av den Ene, [som er] uten begynnelse og utgangspunkt.*² Kristus kan ikke kalles sann Gud, men må forstås som et redskap som handler på Guds vegne i tid og rom. Det lengste man kan gå er å si at Sønnen gjennom sin lydighet mot Gud deltar i det guddommelige.

Arius' forståelse av Guds utilgjengelighet og transcendens får konsekvenser for billedteologien. Fordi det evige og det endelige ikke lar seg forene, kan Kristi person ikke åpenbare Faderens person. En billedlig fremstilling av Kristus avbilder mennesket Jesus uten å

henvise til en guddommelige virkelighet. Kort sagt, en ikonteologi er en umulighet.

Gudsnavn og treenighet

Athanasios tilbakeviser den arianske billedtenkning ved å ta utgangspunkt i Guds handlinger i frelseshistorien og de tre gudsnavn. Frelseshistorien gir oss å forstå hvem Gud er. Arianismens bruk av filosofiske begreper fører til selvmotsigelser. Ifølge Athanasios begrunnet Arius sitt gudsbilde med på den ene side å hevde at Gud ikke har forandring i seg samtidig som han på den annen side lærer at Gud blir Fader, idet Gud velger å skape seg en Sønn. Derved går Gud over fra ikke- Fader til å bli Faderen.³

Mot dette syn gjør Athanasios gjeldende at Faderen er evig. Derfor sier betegnelsen Fader noe om hvordan Gud er i seg selv. Det tilkommer Gud fra evighet av å være Fader. Følgelig må også Sønnen være evig *født av Faderen før alle tider*. Dette guddommelige navn må altså ikke tenkes som analogi til menneskelige far/sønn- relasjoner. I teologien forholder det seg omvendt: de menneskelige forestillingene som må forstås i lys av de guddommelige navn, slik Gud har gitt navn til alt som heter Far og barn i himmel og på jord (Ef. 3,15).

Læren om homoousion

Homoousion - tanken er hos Athanasios begrunnet i hans frelsesforståelse.⁴ Hvis mennesket skal bli frelst, må Kristus forene Gud og menneske. For å få frem hvordan menneskets frelse hviler i enheten mellom det guddommelige og det menneskelige i Kristus, bruker Athanasios den tilspissede formuleringen, *Gud ble menneske, for at menneske skulle bli Gud.*⁵

Fordi møtet mellom menneske og Gud skjer i Kristus, må mennesket være i Kristus for å bli frelst. Soteriologien kan derfor ikke løsrives fra kristologien. Hvis ikke Jesus fra Nasaret er sann Gud, vil ikke kløften mellom Gud og menneske være overvunnet. Athanasios kamp for begrepet *homoousion* er derfor ikke et teoretisk spørsmål om bokstaver eller ord, men et kjernepunkt i evangeliet. Skulle kirken oppgi formuleringen, vil kirken ikke kunne føre mennesker til Gud.

Menneskets gudbilledlighet

I sin billedteologi trekker Athanasios konsekvensene av Nikenums formulering om at Faderen og Sønnen er av samme vesen. Tanken om *homoousios* anskueliggjør hvordan Gud virker i verden.. Sønnen åpenbarer Gud, ettersom Gud gjør alt gjennom ham. Det at Gud gjør alle ting gjennom Sønnen i Ånden, forklarer Sønnens egenart som person i Treenigheten. Slik bevares enheten i treheten.⁶ Forholdet mellom Faderen og Sønnen karakteriseres av at Sønnen er Faderens bilde (Kol. 1,15), og enheten i dette forholdet tydeliggjøres gjennom det at de er av samme vesen. At avbilde og urbilde i Treenigheten er av samme vesen, gjør forholdet mellom dem unikt. Det er bare Sønnen som kan åpenbare Gud Fader ved å være hans bilde.

På dette grunnlag skjelner Athanasios mellom det å være bilde og det å være i bildet. Mennesket er skapt i *Guds bilde*, men er ikke derfor Guds bilde som sådan. Fordi Faderen skapte mennesket i Kristus, gjør likheten med Kristus at mennesket er i *Guds bilde*. Inkarnasjonen må slik forstås som en gjenskapelse og fornyelse av det guddommelige bilde i mennesket.⁷

Det kristne billedbegrep og analogitekning

Bekjennelsen til Jesus som sann Gud impliserer en ontologisk union mellom Faderen og Sønnen. Som "sann Gud av sann Gud" er Sønnen Guds uforanderlige bilde.⁸ Dette medfører et billedbegrep som står i klar motsetning til det hellenistiske, der et bilde alltid er underordnet sin original. Hos Arius ble dette artikulert gjennom at Sønnens guddommelighet forstås funksjonelt ut fra hans liv i lydighet mot Gud. Sønnen er lik Gud, men han var ikke Gud selv. Bildet forblir en type laverestående imitasjon.

Athanasios legger en annen billedforståelse til grunn. I Athanasios treenighetsteologi er tanken om likhet ved formidlet deltagelse forkastet: Sønnen deltar ikke i det guddommelige, han er selv Gud. Forståelsen begrunnes ut fra soteriologien: Hvis ikke var Gud i seg selv, kunne han heller ikke gi videre denne guddommelighet til mennesket. På bakgrunn av denne basis i inkarnasjonen går hans analogitekning fra det som er guddommelig gitt til det

menneskelige. I sin person åpenbarer Jesus Gud selv. Gud ble menneske i Jesus Kristus og hans menneskelige skikkelse kunne ses av alle. Kløften mellom det guddommelige og det menneskelige er overvunnet ved at Sønnen ble menneske. Gud har gjennom åpenbaringen i Jesus gitt begrepet bilde et nytt innhold, der bildet er vesenslikt og derfor identisk med sin original.⁹

Konsekvenser for kristen kunstforståelse

Slik fikk kampen som Athanasios førte for troen på Jesu guddom, direkte konsekvenser for billedteologien. Billedtilhengerne ved det syvende økumeniske konsilet i 787 kunne hente sine teologiske premisser fra Athanasios' oppgjør med Arius.

Hovedpunktet i billedstriden ble derved forståelsen av inkarnasjonen som foreningen av det guddommelige og det menneskelige i Kristi to naturer. Arius' teologi forutsatte en uoverkommelig grense mellom det evige og det skapte slik det kom til uttrykk i troen på Jesus som "den første skapning". Hos Athanasios er hovedpoenget at grensen mellom det evige og det skapte ble overvunnet, da "Ordet ble kjød og tok bolig iblant oss." (Joh1,14). Den som har sett Sønnen har også sett Faderen (Joh. 14, 9). Sønnen har gjennom sitt kjødelige legeme gitt mennesket tilgang til Gud. Det legemlige kan henvises til det guddommelige, fordi det naturlige er helliggjort gjennom inkarnasjonen. Derfor vil også et bilde av Kristi person være et synlig uttrykk for hans evige person og henvises til det guddommelige.

¹ Williams, 2001, s. 98

² PG 26, 708c

³ Or.xxx, 20, PG 36, 129bc

⁴ Bobrinskoy, 1999, s. 223

⁵ *Oratio de incarnatione Verbi*, 54, PG 25: 192bc

⁶ *Epistola I ad Serapionem* 20, PG 26: 577c

⁷ *De Incarnatione Verbi*, III

⁸ PG, 25, 93c

⁹ Det å sammenholde Sønnens vesenslikehet med Faderen med hans persons egenart var et problem som ble drøftet på flere kommende økumeniske konsiler.

Biskopene og kirkens enhet

AV KNUT ALFSVÅG

I LK 1/2007 hadde jeg et innlegg som tar opp spørsmålet om hvordan vi som kirke på en ryddig og ansvarlig måte kan forholde oss til det faktum at en dyptgående teologisk uenighet i homofilisaken etter alt å dømme er kommet for å bli, i hvert fall i overskuelig tid. I den forbindelse pekte jeg på det problematiske i at biskoper, som har et særskilt ansvar for kirkens enhet, i praksis arbeider for å splitte den ved å gå inn for nyordninger for homofilt samlevende.

Det nærmeste vi så langt kommet en kommentar til dette fra dem det gjelder, er to bidrag fra Tor B. Jørgensen, først "Menneskeverd og kirkens enhet" i *Vårt Land* 16. mars, og så en utvidet utgave med tittel "Homofili, menneskeverd, bibelbruk og kirkens enhet" i LK. Jørgensens hovedpoeng er at homofilt samliv nå er anerkjent i samfunnet i så stor grad at vi bør lete etter nye bibeltolkninger som kan la det framstå som anerkjent også i kirkelig sammenheng for at ikke kommunikasjonsutfordringene i forhold til samfunnet rundt oss skal bli for store. Den bibelske tilknytning finner Jørgensen først og fremst i integreringen av hedninger i de opprinnelig jødekristne menighetene; som hedningene en gang ble inkludert, bør vi i dag inkludere de homofile.

Det er ikke så lett å forstå hva Jørgensen prøver å oppnå med sine innlegg. Vi har bak oss en lang debatt om denne saken i Den norske kirke som så langt har kulminert i en delt innstilling fra kirkens Læremnd (LN).

De problemer det skaper løses neppe ved at en ny biskop som ikke var med på behandlingen i LN på en ensidig og unyansert måte gjentar argumentasjonen fra den ene side i saken. Helt på tvers av LNs forsøk på legge et grunnlag for fortsatt kirkelig enhet tar Jørgensen også menneskeverdargumentet fram igjen med full tyngde og med en begrunnelse som umulig kan være vel gjennomtenkt. Ethvert standpunkt som kan oppleves som krenkende i forhold til enkeltes identitetsopplevelse tar ikke deres menneskeverd på alvor, hevder han. Hvordan det da i det hele tatt skal være mulig å gjennomføre etiske resonnementer som konkluderer i kontroversielle individuelle spørsmål, forklarer han ikke. De to syn LN konkluderer med er i hvert fall ikke i nærheten av å tilfredsstillende Jørgensens kriterier. I forhold til de krav om full aksept for alle seksuelle varianter som de homofile selv opererer med, må nemlig den forsiktede åpning for homofile for "å leve ut sin kjærlighet i trofaste og ansvarlige parforhold" som halvparten av LN forsvarer, fortone seg som minst like krenkende som det syn kirken alltid har hatt.

Jørgensens gjenopptagelse av menneskeverdargumentet rammer på denne måten omtrent alle aktører i den kirkelige debatt inkludert hele LN. Om den også rammer ham selv, avhenger av om han virkelig er villig til å fristille seg helt fra den kirkelige tradisjon ved å se bort fra all vektlegging av trofasthet i seksuelle relasjoner og akseptere reell like-

stilling av alle samtykkende seksuelle uttrykksformer. Noe forsøk på å oppfylle bispeembetes enhetsforpliktelse ved å lete etter samlende løsninger på grunnlag av Skriften og tradisjonen, er dette ikke i noe fall.

Som innspill til det problem jeg prøvde å ta opp, er dette dermed særdeles lite fruktbart. I stedet skjerper det problemet ved at vi som kirke også må drøfte hvordan vi skal forholde oss til biskoper som later til å betrakte bispeembetet som et utstillingsvindu hvor kirkens avantgarde skal demonstrere sin politiske korrekthet. En ting er at vi har politikere som tror at kirken er en selvbetjeningsbutikk. Når vi i tillegg også har biskoper som offentlig gir uttrykk for det samme syn, har vi faktisk et problem vi på en eller annen måte må finne ut hvordan vi skal håndtere.

Samme uke som Jørgensens innlegg stod i VL, fikk vi også reaksjonene etter at det ble kjent at biskop og menighetsråd var enige om å ikke engasjere en homofilt samlevende vikarprest i Bryn. På tross av at dette er en avgjørelse som er godt begrunnet både i Skriften, tradisjonen og et enstemmig Kirke-møtevedtak, var de negative reaksjonene klare og tydelige både fra en del av prestene i Oslo bispedømme, fra deler av bispedømmerådet og fra et par et Kvarmes bispekolleger. Jeg påpekte i mitt innlegg i LK det logisk selvmotsigende i tanken om å likestilte syn i denne sak, en tanke tilhengerne av en eventuell nyordning iblant har gjort gjeldende. Reaksjonene etter ikke-tilsettingen i Bryn viser også i praksis hvor umulig dette er. Arbeidsrettslige avtaler er selvsagt viktige, og det kan se ut som om akkurat denne saken er blitt unødig komplisert ved en uheldig administrativ håndtering fra prostens side. Men dersom kirkens tradisjonelle syn ikke en gang skal kunne legges til grunn der det har støtte i et enstemmig Kirke-møtevedtak, hvor er det da egentlig meningen det skal kunne praktiseres? Betyr den prose-dyre vi nå har vært vitne til fra Josefsens tilhengere i Bryn at nyordningen skal kjempes fram for enhver pris, helt uavhengig av hva kirkens øverste organer måtte konkludere med?

Til sammen tegner disse to situasjonene for oss bildet av en kirke i krise. Bispekollegiet er dypt splittet, og forsøket på å holde det

sammen ved å tegne et forsiktig bilde av den alternative argumentasjon er nå grundig og effektivt smadret. I stedet for å prøve å arbeide oss framover mot enhet i en vanskelig sak, har vi fått privatpraktiserende biskoper og bispedømmeråd som demonstrerer for all verden at felleskirkelige hensyn er totalt uinteressante både i et nasjonalt og et økumenisk perspektiv. Det gjør det antagelig umulig, i hvert fall på kort sikt, å gjenreise forståelsen av Den norske kirke som en troverdig kirkelig fellesskap forpliktet på den felles kristne tro. Men kanskje det ikke er helt irrelevant å stille spørsmålet om hvordan denne tro på sikt skal kunne overleve i en slik kirke?

Vi har faktisk vært her før. I 2000, hvor den privatpraktiserende biskop var Gunnar Stålsett som demonstrerte sin uavhengighet av forpliktende felleskirkelige vedtak ved å tilsette en homofilt samlevende prest i Majorstuen, uttalte biskopene Bondevik, Baasland, Hagesæther, Kvarme og Skjevesland følgende: "Biskopene har ved sin ordinasjon lovet å fremme og bevare enheten i kirken. Vi har derfor i det lengste søkt felles løsninger og praksis, også når vi har vært delt i synet på homofilt samliv. Med sitt handlingsvalg i tilsettingen i Majorstuen har Oslo biskop brutt denne enhet og skjerpet striden i vår kirke." De hevder derfor at Oslo biskop ved sin handlemåte bryter med det biskopene har lagt til grunn når de har kunnet si at ulike oppfatninger i homofilisaken ikke nødvendigvis er kirkesplittende. På den bakgrunn vil de "vurdere om alternativt tilsyn skal gjøres gjeldende i bispedømmer der biskopen har brutt med det offisielle syn i en viktig læresak."

Fem av biskopene gjør altså i 2000 gjeldende at Stålsett ved sin handlemåte har brutt med grunnlaget for kirkens enhet. På den bakgrunn vil de vurdere ordninger for alternativt tilsyn for prester og menigheter i hans bispedømme. Siden den gang har vi fått Lærenemndas uttalelse fra 2006 som presiserer grunnlaget for kirkelig enhet i denne sak ved å avvise nettopp det menneskeverdargumentet som tidligere Stålsett og nå igjen Jørgensen gjør gjeldende, og hvor de samme fem biskoper med støtte av flere av de andre medlemmene i nemnda uttaler at vi her står overfor to

uforenlige syn som ikke begge kan legges til grunn for kirkelig praksis. På tross av dette har vi altså fremdeles biskoper som ikke innser alvor og som enda arbeider for nyordninger selv etter at det på denne måten er dokumentert at det nødvendigvis vil splitte kirken.

Spørsmålene må derfor nå først og fremst rettes til de fem. Hvordan vil de forholde seg til biskoper som åpenbart fristiller seg selv i forhold til det møysommelig utarbeidede grunnlag for kirkelig enhet i homofilisaken, og i stedet aktivt fremmer ordninger fellesskapet åpenbart ikke kan tåle? Hvordan vil de anbefale at prester og menigheter forholder seg? Hvordan vil de sikre rom for bibelsk begrunnet lære og veiledning i Den norske kirke? Hva vil de gjøre for å få fortgang i arbeidet med å opprette ordninger for alternativt tilsyn i bispedømmer hvor biskopen,

slik de selv sier i 2000-uttalelsen, har brutt med kirkens enhet? Hvordan vil de i denne situasjonen oppfylle det ansvar som påligger dem for "å fremme og bevare enheten i kirken"?

Om et framtidig Kirkemøte skulle oppheve det enstemmige 1995-vedtak og faktisk gi kirkelig sanksjon til ordninger for homofilt samlevende prester og velsignelse av homofile partnerskap, blir disse spørsmålene akutte. Det er derfor av avgjørende betydning for Den norske kirkes troverdighet som kirke at spørsmålene om alternativt tilsyn og andre ordninger som eventuelt kan sikre klassisk kristendom rom i kirken, utredes først. Er det enda mulig å håpe på at forslag om nyordninger for homofilt samlevende ikke vil bli realitetsbehandlet på Kirkemøtet før ordninger for alternativt tilsyn i samsvar med 2000-uttalelsen er på plass?

FRA BOKFRONTEN

Tor Johan Grevbo:

Sjelesorgens vei

En veiviser i det sjelesørgeriske landskap - historisk og aktuelt

Luther Forlag 2006

Hvor skal jeg begynne? Det er ingen tvil om at norsk og nordisk sjelesorglitteratur har fått en tilvekst som ikke er én bok blant mange, men snarere ganske enestående i sin originalitet og uunnværlighet. *Sjelesorgens vei* skiller seg ut både i sitt omfang og i sin inngang til stoffet. Å få boka i hånda gir en opplevelse som likner det å stå foran en bibliotekhylle med et vell av interessant litteratur til et samlet temafelt. Så mye jeg gjerne vil lese! Forskjellen er at Grevbo har samlet dette i ett bind, en bok det er mulig å ta med seg, vende tilbake til, fordype seg i, bruke som oppslagsbok. Forfatteren selv

beskriver boka som håndbok, grunnbok og lærebok. Da er det også forståelig at omfanget er blitt 560 vel utnyttede sider. Det er god grunn til å gratulere forfatteren med ferdigstillingen av et stort og langvarig arbeid. Det er også god grunn til å gratulere Luther Forlag som hadde mot til å satse på prosjektet. Det tror jeg ikke de skal tape på.

Sjelesorgens vei trenger en bruksanvisning. Dette gir forfatteren selv utførlig i starten av boka. Her forbereder han leseren på det som kommer og fører oss inn i veivmetaforen som preger både bokens tittel og struktur. Når vi så

også vet at Grevbos egen personlige sjelesorgforståelse rommes i begrepet *viatorisk sjelesorg*, blir det åpenbart at dette er en bærende tematisk og pedagogisk idé.

Bokas første hoveddel utgjør omtrent halvparten av volumet, og er en omfattende framstilling av sjelesorgens historie helt fra førkristne ansatser og fram til midten av forrige århundre. Denne delen gir utførlige litterære referanser til alle viktige epoker i denne historien. All historielesning har den effekt å lære oss ydmykhet i forhold originaliteten i vår egen tid og våre egne tanker. Grevbo framstiller både ørkenfedrene, Gregor den Store og Luther på måter som gjør de til mer enn historisk interessante. Det har jo andre forfattere også gjort. Men ikke så samlet og så bredt anlagt som i denne boka. Den historiske framstillingen gjøres tilgjengelig for leseren ved illustrerende eksempler, karakteristiske salmer og litterære "klipp". Kildematerialet er enormt, og for en treg leser (meg selv) vekker det beundring at noen faktisk kan ha lest så bredt og så dypt. Personlig synes jeg denne samlede historiske framstillingen er uovertruffen og verdtpengene alene.

Den historiske framstillingen rundes av omtrent ved det vi betrakter som fremveksten av den moderne sjelesorgbevegelse. Her begynner den neste hoveddelen i boka. Den innledes med en behandling av hovedretningene i dagens internasjonale sjelesorg. Disse grunnforståelsene er det mange forfattere som har gjort forsøk på å systematisere. Grevbos inndeling ser slik ut:

- a. Budskapsformidlende (kerygmatiske) sjelesorg
- b. Bibelbasert (evangelikal) sjelesorg
- c. Utrustringsorientert (karismatisk) sjelesorg
- d. Fordypende (spiritual) sjelesorg
- e. Menighetsfundert (ekkesial) sjelesorg
- f. Dybdepsykologisk (analytisk) sjelesorg
- g. Partnersentrert (terapeutisk) sjelesorg
- h. Samfunnsrettet (sosiopolitisk) sjelesorg

Hver av disse grunntyper av sjelesorg belyses ut fra tilhørende teoretikere, med utførlige henvisninger til representativ litteratur. Vi møter også et tenkt, relevant case, Berit Berge fra Bergen, som får møte representanter for alle 8 "typer". Dette fungerer som gode illustrasjoner på tendensene i anvendelsen av

ulike sjelesørgeriske grunnforståelser. Grevbo har også en kritisk refleksjon knyttet til hver av retningene. I dag er det sjelden vi finner sjelesørgerere som umiddelbart bekjenner seg til én av disse grunntypene. Både som lærere og praktikere er vi eklektikere. Grevbo betegner dette som *kritisk perspektivpluralitet*, en holdning som gir rom for både å favne vidt og samtidig faktisk mene noe om de enkelte sjelesørgeriske grunntyper. Inndelingen fungerer pedagogisk i den forstand at nyanser og forskjeller beskrives og systematiseres. I det hele tatt er evnen til å systematisere et stort stoff, en av forfatterens aller sterkeste sider.

Grevbo presenterer oss så for aktuelle tendenser innenfor sjelesorgmiljøene både i Norden og i tyskspråklige og engelskspråklige sammenhenger. Mot slutten av boka kommer noe av det som ofte innleder fagbøker av ymse slag, nemlig spørsmål om terminologi og begrepsdrøfting. Dette er et svært interessant kapittel, der bibelske metaforer og bilder behandles, og det orienteres om beslektede former for «soul care», ikke minst innen amerikansk tradisjon.

Er det noe som savnes i Grevbos brede framstilling av sjelesorgen? Forfatteren har valgt å ikke behandle ulike typer av spesialisert sjelesorg. Derfor leter man forgjeves etter kapitler om sjelesorg ved somatisk sykdom, sjelesorg og overgrep, sjelesorg for ungdom, sjelesorg på telefonen osv osv. Dette er et forståelig valg, både fordi det ville sprengt alle rammer og fordi det er slike kapitler som fort utdaterer en fagbok. Mange av saksforholdene kan nok likevel være berørt under andre overskrifter forskjellige steder i boka.

Boka avsluttes med en innføring i det begrep som er forfatterens egen «landingsplass» i landskapet, den viatoriske sjelesorg. Allerede i 1982, som lærer på MFs praktikum lærte Grevbo oss den definisjonen som, med noen små justeringer, antyder denne sjelesorgen egenart: «*Kristen sjelesorg er - i en sosial og kirkelig kontekst - å gå et stykke av Guds vei med et udelt og egenartet medmenneske (eventuelt med flere samtidig) for å bane vei for og formidle tro, håp og kjærlighet.*» En viator er både en medvandrer og en budbærer. Begge perspektivene utnyttas av forfatteren, som tar oss med

gjennom hvert ledd i definisjonen.

Det er ikke i dette sluttkapitlet boka har sin aller største styrke. Likevel blir noe av forfatterens bærende motiv ekstra synlig her, nemlig hans bunnsolide faglige redelighet og hans store entusiasme for og kjærlighet til sjelesorgen som Kirkens kjernetjeneste.

Sjelesorgens vei er et produkt av mange års studier, klinisk arbeid og forfatterskap. For enhver som arbeider samvittighetsfullt og kjærlig med sjelesorgens tjeneste, vil det være et uttrykk for stor hovmodighet å ikke ha denne boka i armlengdes avstand fra kontorstolen.

Sjur Isaksen

SØNDAGSTEKSTEN

Sjur Isaksen, Ingunn Aarseth Høivik og Stephen Reid

Pinsedag

27. mai 2007

Prekentekest: Apg 2,36-41 (tilleggstekst)

1.Mos 11,1-9

Joh 14,23-29

Et stikk i hjertet

I medisinen og i kriminallitteraturen vil et stikk i hjertet være svært dramatisk og ofte dødbringende. I pinsedagsfortellingen fører et stikk i hjertet til omvendelse, tro og dåp. Men selve stikket i hjertet er i utgangspunktet en metafor for ubehagelig og selvransakende ettertanke: *Hva har vi gjort?* Og i neste omgang: *Hva skal vi gjøre?* (v.37) På mange måter likner dette på pietismens prekenskjema. Men vi er skeptiske til tanken om at evangeliets forkynnelse skal stikke noe som helst sted. Skal ikke evangeliet først og fremst lege de sår som livet har gitt? Vi liker godt salmen på NOS 312: Lær meg å kjenne dine veie. Men vi blir anbefalt av de siste 4 linjene i siste vers:

Men lær meg fremfor alt å kjenne
din grenseløse kjærlighet,
den som kan tusen stjerner tenne
når lykkens sol for meg går ned.
*Den tørrer tåren som den skapte
og leger såret som den slo.
Dens vei går gjennom det vi tapte,
den gir oss mere enn den tok.*

Kanskje er *tåren* og *såret* i denne salmen andre uttrykk for det *stikket i hjertet* som noen ganger bevirkes av selve evangeliets forkynnelse?

Tegn og tale.....og tro?

Rekkefølgen i pinsedagens dramatiske hendelser er klar. Tegnet, underet kommer først. Tunger av ild, ord av tunger, babelsk forvirring og masse lyd. Alt dette trakk til seg en menneskemengde som i stor undring og nysgjerrighet lurte på hva dette var for noe rart. Reaksjonen var ikke preget av tro eller overbevisning, snarere av forbløffelse og rådvillhet. De visste ikke hva de skulle tro (2,12) Antydningene om bruk av rusmidler var ikke til å undres over. Dette var rart. Men etter tegnet kom talen. Hele A-laget med Peter i spissen sto fram. Klippen og kapteinen talte til Jerusalems jødiske menn. Underet de har vært vitne til får sin profetiske referanse fra Joel-boka. Deretter forkynner Peter evangeliet om Jesus fra Nasaret, den korsfestede og oppstandne, han de hadde dømt til døden. Der begynner vår tekst på denne pinsedagen.

Tekst og budskap

Apostlenes gjerninger er historieskriving og del II av Lukasberetningen. En markant del av dette skriftet er talestoffet, hvorav Peters

ord på pinsedagen er en av de viktigste refererte talene. Foranledningen var pinseunderet, et både visuelt (tunger av ild) og auditivt (summing av mange språk) under. Det var jo ikke Peters tale som samlet folk. Det var pinseunderet som dro folkemengden til huset der disippelflokken satt (2,1) Peters tale var derfor trolig ikke en vel forberedt bibeltid, men en umiddelbar respons på at folk strømmet til. Vår tekst går inn etter at Peter har utlagt skriftene og er i ferd med å avslutte. Talen blir avbrutt av folket som er stukket i hjertet: "Hva skal vi gjøre?" Det er egentlig Peters svar på denne avbrytelsen som utgjør hovedstykket i teksten vår. Svaret er klassisk, grunnleggende og konstituerende for kristen misjonsforkynnelse:

- Vend om
- La dere døpe i Jesu Kristi navn
- Så dere får tilgivelse for syndene
- Og mottar Den hellige ånds gave

Alle disse punktene i Peters svar har klare paralleller i flere av de andre talene i Apostlenes gjerninger. I v.39 forklarer Peter at løftet om Den hellige ånd når langt og vidt. Det er naturlig å tenke at det her også antydes at det når *utover* den jødiske befolkning, og at hedningemisjon foregripes i denne talen. I v.40 slår Lukas fast at Peter hadde mer å si enn det som er gjengitt i boka. I vår versjon avsluttes talen med følgende formaning: "La dere frelse fra denne *vrangsnudde* slekten." (NT 2005) *Vrangsnudd* er jo et morsomt ord. Det indikerer at slekten som sådan ikke nødvendigvis er vrang og vanskelig, men at noe er vrent, snudd bak - fram i folkets forhold til Jesus fra Nasaret. Hvis man så skal frelses *fra* en slekt, må man vel frelses *inn* i en annen slekt, forstått som det nye Guds rike som bryter fram. Teksten avsluttes med masse-dåp og en omtrentlig optelling av de som denne pinsedagen ble lagt til menigheten.

Pinsedagen har flere prekenmotiver. Først og fremst er det Ånden og Kirkens dag. I år har vi fått en tilleggstekst i gave. Hvis vi ut fra denne teksten dette året skulle gi prekenen en retning, ville det være naturlig å si noe om dåpen. Våre tilhørere er, i motsetning til Jerusalems jøder, i hovedsak allerede døpt til Jesu Kristi navn. Dåpens gave er gitt. Derfor er det sider ved pinsedagens opprinnelige

kontekst som ikke kan overføres til en norske kirkevirkelighet. Men det mangler likevel ikke tilknytningspunkter. Det kan fortsatt stikke i hjertet. Og ett hvert ansvarlig menneske bør fra tid til annen stille seg spørsmålene: *Hva har jeg gjort? Hva skal jeg gjøre?* Omvendelse er i luthersk teologi et livsprogram, ikke en enkelt-handling. Personlig trenger jeg stadig hjelp til å forstå hva omvendelse innebærer i mitt liv som døpt. Da kan det hende andre i menigheten trenger det også.

Misjon er et hovedmotiv denne dagen, og teksten inviterer til å se Kirkens historie som en misjonshistorie med utgangspunkt Peters tale på pinsedag.

Prekensisser

Et stikk i hjertet

- Hva har vi gjort? Om den erkjennelse og smerte som eget liv har gitt meg, og som møtet med evangeliet synliggjør for meg.
- Hva har Han gjort? Om Jesu forsoningsverk som gir grunnlag for en ny identitet som tilgitte medlemmer i Guds familie.
- Hva skal vi gjøre? Om å overgi seg til dåpens og Åndens fellesskap, det som er sterkt nok til å favne all min smerte.

Spør av Ånd

- i mitt hjerte. Ånden har i dåpen satt et korsformet avtrykk i mitt eget liv, et tegn på forsoning og tilgivelse for syndene.
- i Kirken. Ånden har satt et korsformet avtrykk i folkeslagenes historie, i det de er blitt møtt av Jesu Kristi evangelium og kall.
- I verden. Ånden har satt et korsformet avtrykk i verden, der urettferdighet bekjemper og slaver får frihet.

God pinse og lykke til!

SJUR ISAKSEN

2. pinsedag

28. mai 2007

Lesetekster: Jes 44,2-6; Apg 10, 42-48a

Prekentekest: Joh 3,16-21

Lyset er kommet til verden
 Lyset er kommet til verden
 Alle skal se at lyset er tent
 Jesus er lyset som Gud har sendt
 Jesus er lyset som Gud har sendt

(barnesalmeboka nr.155)

Det er pinsetid, og lyset er kommet for fullt her til oss i nord.

Men det er ikke sollyset vi feirer i kirken!
Jesus er lyset som Gud har sendt.

Vidar Kristensens barnesalmetekst er enkel, og han har hentet den første linjen (og innholdet i verset for øvrig) fra dagens prekentekest. Derfor er det ikke unaturlig at denne salmen surrer i bakhodet under prekenforberedelsen før pinsehelgen.

På første pinsedag har vi hatt fokus på at Den

Hellige Ånd kommer til oss.

Andre pinsedag er fokus ikke på Åndens komme, men på Åndens virke. Hva gjør Den Hellige Ånd i oss og mellom oss?

Til teksten

Teksten er en del av Jesu samtale med Nikodemus, og innledes med kjente ord for de aller fleste som kommer til gudstjeneste 2. pinsedag.

Den inneholder mange og store ord, og det er tydelig at Jesus i samtalen med Nikodemus tegner et skille mellom den som tror og den som ikke tror. Siden pinsen er Åndens høytid, skulle en kanskje tro at prekentekesten handlet om Den Hellige Ånd.

Jesus snakker om Ånden i samtalen med Nikodemus, men i vår tekst nevnes ikke Ånden, bare hans gjerning.

Det er ikke lett å forstå hva Jesus sier umiddelbart. Jeg må lese den mange ganger for å få oversikt over innholdet, men etter hvert sorterer jeg teksten i to spalter:

Troen kommer til lyset

hver den som tror på ham, ikke skal gå fortapt, men ha evig liv

Gud sendte ... sin Sønn ... for at verden skulle bli frelst ved ham

Den som tror på ham, blir ikke dømt

den som følger sannheten, kommer til lyset, så det skal bli klart at hans gjerninger er gjort i Gud

Den som ikke tror kommer ikke til lyset

Den som ikke tror, er allerede dømt

menneskene elsket mørket høyere enn lyset, fordi deres gjerninger var onde

den som gjør det onde hater lyset og kommer ikke til lyset, for at hans gjerninger ikke skal bli avslørt

Til prekenen Evig liv - med eller uten Jesus

Vi har ikke mange prekenteekster gjennom kirkeåret som så klart inviterer til å forkynne tydelig om livets to utganger. Jesus sier det så enkelt at det blir vanskelig å komme utenom, og det utfordrer meg: Jeg vil være enkel og tydelig!

Jesus er Guds gave til verden. Hva jeg gjør med gaven, får følger for evigheten.

Hvis jeg vil ta imot Jesus, tro på ham, leve sammen med ham, og ta imot tilgivelse for syndene i hans navn, ja da får jeg det. Og da får jeg del i det evige livet sammen med ham!

Hvis jeg ikke vil ha med Jesus å gjøre, da slipper jeg det. I livet her og nå, og i evigheten.

Lys eller mørke

Etter at Gud hadde skapt himmelen og jorden, skapte han lyset.

Lyset er godt, vi trekkes mot det, vi trenger det.

Howdan kan noen hate lyset? Kan mørket være godt?

Mørket er godt for lyssky aktiviteter. Ikke alt jeg gjør, tåler lyset! Noe vil jeg holde skjult, selv for mine nærmeste. Men den som tror at en kan skjule noe for Gud, lurer seg selv.

Lyset avslører meg, og det gjør vondt, for jeg får se alt som er gått i stykker, alt som er skittent, alt som er bortgjemt. Sannheten er ikke vakker. Men Guds kjærlighets lys er godt. Jeg får se at jeg er et vakkert menneske, et menneske som har fått tilgivelse, nytt liv og håp for evigheten.

Knust glass eller vakre steiner

Jeg er glad i å lete etter vakre steiner på stranden. En gang for flere år siden fikk jeg øye på en vakker, grønn stein mellom alle de grå. Da jeg tok den opp, forsto jeg at det ikke var en stein, men et glass-skår, og jeg så mange andre; blanke, brune eller grønne. Historien bak glassbitene på stranden var ikke vakker. Noen hadde sittet der og drukket, og siden knust flaskene. Glass-skårene var blitt skurt mot steiner og sand, til de var runde i kantene og liknet vakre steiner.

For meg ble disse glasskårene et sterkt bilde.

Jeg tok med meg mange av dem til en gudstjeneste noen uker senere, og la dem på et bord i kirken rundt et utent lys i en stake.

Vi opplever at livet går i stykker. På forskjellige måter; noen opplever det sterkere enn andre. Men ingen av oss har noe annet enn knust glass å vise fram til ham som kjenner oss til bunns.

Likevel vender ikke Jesus seg bort fra oss. Han er til stede, midt i alt det vonde, midt i det som er stygt, det i våre liv som vi ikke vil vedkjenne oss.

Derfor kan vi tenne Kristus-lyset, midt mellom glass-skårene, som et tegn på hans nærvær i våre liv. Når vi, drevet av Den Hellige Ånd, kommer til ham med det som er knust, kan vi få håp og nytt liv.

Fordi dette lyset som avslører oss, også lyser over våre liv så glassbitene skinner som edelstener.

Til gudstjenesten

Det siste året er jeg blitt kjent med og glad i danske Holger Lissners kollektbønner. De foreligger som et tillegg til den danske alterboken, og brukes som en av den danske kirkes offisielle kollektbønnrekker.

Hans kollektbønn til 2. pinsedag lyder (i min norske oversettelse):

Jesus Kristus, du Guds enbårne Sønn! Lovet være du gjennom alle tider og slekter. Du ble menneske for at vi skulle kjenne din himmelske Far. Du ga deg selv til liv for verden, og du kaller på oss for at vi skal leve. Nå vet vi at vi er i Guds erindring. Nå tør vi tro og håpe på at det som skiller oss må bli overvunnet.

Så send din hellige Ånd ut blant oss, så verden må merke Guds kraft og vilje. Gjør din gjerning i oss, så vi gjerne kommer til lyset, og får del i det liv du har og gir fra evighet og til evighet.

Kanskje denne bønnen duger som disposisjon for prekenen?

Som salmer vil jeg bruke to av pinsesalmene fra Salmer 97: nr.28 Kom, du Hellig Ånd og nr.26 Grip du meg, Heilage Ande.

Det er nok av pinsesalmer i Norsk Salmebok. Men i tillegg kan vi med prekenteeksten i bakhodet også ta frem salmer som minner oss om Jesus vår frelser: 324 Er Gud for meg, så trede, 331 Kom, kom og hør, og 86 Navnet Jesus.

INGUNN AARSETH HØIVIK

Treenighetssøndag

3. juni 2007

Joh 3,1-15 5

Reformasjon eller revolusjon?

Dagens preken på treenighetssøndag tar utgangspunkt i et nattlig møte mellom Herren Jesus og en mann. Det er mulig å ta utgangspunkt i tre kjerneord for å kommunisere tekstens: Tørst, vann og Ånd. Det blir mitt grep i dagens tekstkommentar. Ved første øyekast er det en tekst som gir assosiasjoner til historien om "God-dag-mann-økseskaft". Med ved nærmere ettersyn ser vi hvordan Jesus møter Nikodemus' dypere problemstillinger. Nikodemus' første spørsmål var ikke noe spørsmål, men en anerkjennelse av Jesus: Rabbi, vi vet at du er en lærer som er kommet fra Gud, for ingen kan gjøre de tegn som du gjør uten at Gud er med ham". Men Jesus svarer at Nikodemus har ikke sett det viktigste - Guds Rike - fordi han ikke er "født på ny." Jesus mener åpenbart det er stor forskjell på å se og anerkjenne de ytre tegn som Jesus gjorde og å være født på ny og å se Guds Rike. Var Nikodemus på jakt etter vekst i eget liv? Søkte han å få noe med seg av den gode lærdommen som Jesus hadde å gi - på toppen av sin svært omfangsrike kunnskap og erfaring som fariseer? Jesus understreket i så fall at veien til Livet ikke går gjennom vanlig utvikling og vekst (kjøtt av kjøtt), men at Guds ånd må gripe inn og at vi ved vann og Ånd blir født på ny. Ikke reformasjon - men revolusjon. Det hjelper ikke å pynte på det gamle. Noe nytt må skapes. Ny vin i nye skinnsekker.

I min tid som skole- og studentlagsprest - da et hundretalls ungdom var samlet til Nyttårsleir var Nikodemus-Kafe en populær samling. Gjerne et godt stykke ut på kvelden satt jeg med en eller to andre medarbeidere og ungdommene rundt, og det var fritt frem for spørsmål og samtale. I slike sammenhenger gjenoppdager man hvor stor tørst mange har etter en samtale om de åndelige ting. Jeg tror heller ikke det bare gjelder unge. *Tørst* er det først av tre stikkord som vi skal ha med oss fra dagens tekst i dag.

Tørst

Nikodemus var tørst. Han var så tørst at da han så en mann som kanskje kunne stille hans tørst, så lot han seg ikke stanse av at den mannen var i ferd med å bli skikkelig upopulær blant Nikodemus sine viktigste medarbeidere. Det var ikke forbundet med liten fare i å besøke Jesus på en slik måte. Ved en senere anledning ymtet Nikodemus frempå til fariseerne og overprestene at de kanskje ikke skulle så raskt felle dom over Jesus uten å forhøre ham først (Joh. 7,50) - "Er du også fra Galilea?!" var det truende svaret - som ikke ble besvart. Men vi ser da Jesus ble tatt ned fra korset - at Nikodemus hadde gått et stykke vei videre - han var nemlig der også sammen med Josef fra Arimatea, og han hadde med seg en kostbar blanding av myrra og aloe som Jesu legeme ble svøpt i med linklær. (Joh. 19,39)

Men denne natten - da han kom til Jesus i mørket - hadde han ikke kommet så langt i frimodighet - men likevel langt nok til at han i skjul av natten våget å gå til Jesus med sin *tørst*. Nikodemus så noe ved Jesus, som han ikke fant noen andre steder.

Hva gjør folk som er tørste i dag? En kultur der troen på at bare vi har alle materielle ting, så blir alt bra, har rådet grunnen flere tiår, men er nå avløst av desillusjon - det hjelper ikke med å ha og ha og ha - i en slik kultur er det mange som er tørste og på leit etter sannere svar. Hvor går de da? Jeg er overbevist om at noe av grunnen til at Alpha-kurs har vært så vellykket, er nettopp at det møter et behov hos folk for den gode samtale om åndelige ting - i en ramme som er trygg. Man har jo først et måltid og så litt undervisning før man går i grupper og kan samtale sammen.

Hvordan kan vi som kirke, som kristne fellesskap og som kristne enkeltmennesker og familier legge til rette for at Nikodemus-personer, menn og kvinner - i vår tid kan komme i prat og finne vei til kilden som slukker tørsten? For tørsten er der. Jeg bodde i Grefsen menighet for noen år siden, og det ble gjort en undersøkelse der hvor jeg tror 60-80% av befolkningen i menigheten sa de ville blitt med til en gudstjeneste i den lokale menighet, dersom en nabo hadde invitert dem. Og om ikke det tallet nødvendigvis er

representativt for hele landet, så tror jeg at det sier en del i hvert fall. Kunne vi kanskje oftere invitert til gudstjeneste med påfølgende kirkekaffe der noe av samværet var å lese dagens tekst eller en samtale om innholdet i gudstjenesten? Kunne vi kanskje legge opp noen gudstjenester i året mer på kirkefremmedes premisser, slik at kulturkløften kunne bygges bro over? Er denne treenighetssøndagen en mulighet for en slik utstrakt arm? Kan det hende at kreftene som holder mennesker borte fra gudstjenester og kristne felleskap, ikke er sterkere enn at det går an å legge til rette, slik at en eller to av dine naboer eller kolleger får en slik mulighet som Nikodemus fikk? Jeg tror det er mulig.

Det er mange som får et slags "lovlig" gløtt inn i kirken når de kommer med barna til dåp. Da er det liksom tillatt å komme - de trenger ikke natten slik som Nikodemus trengte.

Vann

Og da er vi over på neste stikkord: *vann*. Det er liten tvil om at Jesus snakket med Nikodemus om den kristne dåpen. Og Nikodemus, den lærde mannen - han skjønnte ikke særlig mye, selv om han kjente skriftene. For den kristne dåpen er noe helt annet enn alt annet. "Så bærer vi med takk og tro våre barn til Herren i den Hellige dåp. De er født med menneskelektens synd og skyld men i dåpen ble de Guds barn, født på ny ved Den Hellige Ånd." - Setningen fra kirkens dåpsliturgi har mange av oss hørt så ofte at vi nesten ikke hører hvor radikalt det virkelig er. Anliggende var i hvert fall så fremmed for Nikodemus at han totalt misforsto. I alle verdens religioner og verdens tankegang heter det at du skal gjøre deg flid og fortjene den frelse du får. Men her - i dåpen - får et menneske - spedbarn eller voksen - universets største skatt rett i fanget (eller kanskje hjerte er en bedre metafor?) - som en gave. Og jeg synes nettopp Jesus-ordene i dagens tekst holder ting sammen på en så unik måte. For ikke før har Jesus vitnet om dåpens betydning - så sier han at hver den som tror på han skal ha evig liv og ikke gå forta. *Dåpen og troen*. Å skille på det er som å skille på vannet du bader i, og det at du er våt, eller varmen og det at sola skinner på deg, eller lyset og den tente lampen.

Troen og dåpen er uatskillelige (men likevel ulike), og Jesus holder de begge radikalt frem som veien til frelse og evig liv. Når så mange i vårt land er døpt i den treenige Guds navn - så er det et paradoks - både det at det er relativt liten oppslutning om kristne fellesskap, og også at det i mange sammenhenger er stor forlegenhet mot å snakke om de åndelige ting - dog mindre forlegenhet enn det var for noen år siden. Det at dåpen og troen er slik uatskillelige, burde kunne gjøre oss mer frimodige på å ha Nikodemussamtaler med hverandre - stunder der vi kan bevege oss litt utpå dypt vann i forhold til vårt trosliv, også med mennesker som står langt unna kirke og bedehus. Poenget da må være å sammen søke Jesus med våre spørsmål, i motsetning til at den ene part gir seg ut for å være "orakelet."

Ånd

Det tredje stikkordet for i dag er *Ånd*.

Vinden blåser dit den vil. Du hører den suser, men du vet ikke hvor den kommer fra og hvor den farer hen. Slik er det med den som er født av Ånden.

Jesus spiller på at ordet for vind og ånd på hans språk - arameisk - var akkurat det samme: 'ruach'. Vi kunne likeså godt ha sagt 'Ånden blåser dit den vil'. Ånden er utenfor menneskets kontroll. Den Hellige Ånd kan vi bare ikke bestemme over like lite som vinden. Vi kan være flinke. Vi kan snakke pent. Vi kan gjøre gode gjerninger. Vi kan unngå å gjøre for mye galt. Det er mye vi kan ha kontroll over. Men det som trengs for å bli født på ny - et avgjørende kriterium for frelse - det som bare Gud kan gjøre, og som han ønsker, inderlig ønsker å gjøre.

Ånden blåser inn "fra en annen verden" - fra Guds Rike - og vil gi nytt liv. Ny form for liv. Det er snakk om et liv som ikke forgår og legges i graven. Det er snakk om et liv som er vendt mot Gud i syndsbekjennelse, lovsang og tilbedelse. Som bøyer kne for Ham som virkelig er verdt å bøye kne for. Som ikke unndrar seg å si nei til egoismen - den som ellers får så mye 'ja' fra oss. Et liv som banker for at andre skal bli med på pilegrimsferden i og mot Guds Rike. Men først og fremst et liv som gis og opprettholdes ene og alene ved

at Gud gir det. Guds kjærlighet - nåden - trenger spillerom i et liv med tro, håp og kjærlighet.

Gudstjenesten blir jo nettopp et fortettet øyeblikk, i kirken - hvor vi hører Guds Ord, synger lovsanger, bekjenner, ber og tilber - her blåser Ånden ved Ordet og sakramentene. Guds ånd - tilstede midt i blant oss. Ikke til underholdning, ikke med fyrverkeri og glitter og stas. Men tilstede og virksom. Ånden var der også ved vår dåp og blåste liv inn i vår ånd - en livspust fra Guds Rike inn i våre liv og vår verden.

Tørst. Vann. Ånd.

Det var tre mulige stikkord ut fra Jesu samtale med Nikodemus - en sen nattetime. Ingen av oss er jo som Jesus som kan gi alle de rette

svar på alt, selv om vi ser litt og kan dele det med hverandre. Vi er mer lik Nikodemus - men kan vi ikke da som tørste Nikodemus'er søke etter og finne hverandre i vår felles søken? Det er mange som har fått vannet - de er døpt, men har intet sted å gå med tørsten. Og i de møtene vi kan ha, kan vi be om at Ånden vindpust kommer og igjen skaper friskhet og liv. Stiller vår tørst. Minner oss om Guds overstrømmende kjærlighet og nåde i dåpens gave - den gave Jesus gav alt for. Og møter oss der - fordi Gud er en levende Gud, hellig og nærværende.

STEPHEN REID

Aktuelt fra Luther Forlag

Torbjørn Nordvoll

KJÆRLIGHET SOM VARER

Om sex og samliv

Med lidenskap og engasjement hevder forfatteren at ekteskapet er en god ramme for et livsbejænde og frodig seksualliv. En utfordrende og ærlig bok om hvor viktig intimitet og sex er mellom to som ønsker å leve forpliktende sammen hele livet.

Kr 198,-

Ungdomsprest i Seljord prestegjeld i Vest-Telemark prosti i Agder og Telemark bispedømme

Stillinga som ungdomsprest i Seljord prestegjeld er ledig frå 1. august 2007.

Seljord prestegjeld omfattar heile Seljord kommune, ein langstrekt kommune, midt i Telemark fylke, med ca. 3000 innbyggjarar. Seljord er eit dominerande handelssentrum for heile Vest-Telemark - regionen. Som kulturbygd er Seljord landskjent. Bygdekunst og handverk står høgt i kurs og bygdene har mange kjente kunstnarar. Bygdene i kommunen er og kjent for sin vakre natur.

Prestegjeldet har tre sokn: Seljord, Flatdal og Åmotsdal med kvar si kyrkje. Seljord kyrkje er reist i romansk stil og er frå 1100 talet. Flatdal kyrkje, 13 km frå Seljord sentrum, er bygd i 1654 og Åmotsdal kyrkje, 26 km frå Seljord sentrum, er bygd i 1792. Alle tre kyrkjene er vakre og særmerkte gudshus. Det må og seiast om Mandal kapell frå 1954, som ligg 23 km frå Seljord sentrum. I tillegg er det tre private kapell: Nutheim, Svartdal og Kivledalen.

Seljord prestegjeld har sokneprest, kyrkjevevjerje, kantor, 2 kyrkjetenarar og sekretær/diakon i deltid.

Målforma er nynorsk i kyrkje og skule i heile prestegjeldet, men søkjarar må stadfeste at dei kan nytta begge målformer.

I prestegjeldet er det barneskular i Seljord, Flatdal og Åmotsdal. Ungdomsskulen for heile kommunen ligg i Seljord sentrum. I Seljord sentrum finn ein og vidaregåande skule med fagkrins innan mellom anna media og kommunikasjon, og restaurant- og matfag. Dessutan er det skuleskyss til andre vidaregåande skular i nærleiken, som Bø (allmennfag), Kvitsund (allmennfag) og Lunde (yrkesfag). I Bø finn ein og Høgskolen i Telemark.

I prestegjeldet er det sundagsskular og ein del barnearbeid i regi av dei frivillige organisasjonane. I Seljord og Flatdal fins det ungdomsklubbar som samlar svært mange unge.

Seljord kyrkjelege fellesråd er arbeidsgevar for ungdomspresten med kyrkjevevjerja som næraste overordna. Soknepresten leier prestetenesta i dei tre sokna. Ein legg vekt på at ungdomspresten skal drive oppsøkjande verksemd og vera til

stades der dei unge samlast. Ungdomspresten skal vera ein person som tek seg tid til å lytte til dei unge.

Likeeins bør ungdomspresten vera ein ressursperson for det frivillige ungdomsarbeidet elles i kyrkjelydane. Ungdomspresten har hatt god hjelp av eit lokalt team frå Ungdom i Oppdrag i konfirmant- og ungdomsarbeidet.

Ungdomspresten bør hjelpe fram nye leiarar og inspirere fleire til å ta ansvar i ungdomsarbeidet. Det er og viktig å vidareføre arbeidet med å bygge nettverk og gode samarbeidsrelasjonar mellom kyrkjelyd, skule, lag og heimane. Ein legg og vekt på eit nært samarbeid med ungdomsprestane i nabobygdene.

I om lag 1/3 av stillinga tek ungdomspresten del i den alminnelege prestetenesta med gudstenester og kyrkjelege handlingar m. m. og må i nokre høve gjera slike tenester i prostiet. Ansvar for konfirmantarbeidet er og lagt til ungdomspresten. Det er ca. 30 konfirmantar pr. år. Oppslutninga om dei kyrkjelege handlingar er svært høg i prestegjeldet.

Vi ynskjer ein person med interesse og evne til å arbeide med ungdom. Personlege eigenskapar vil verta vektlagt.

Ungdomspresten bør bu i prestegjeldet og slik verta ein del av lokalmiljøet. Det er ikkje tenestebustad til stillinga, men vi kan hjelpe til med å skaffe bustad.

Det er gode samarbeidsforhold i stab og sokneråd. Likeeins i prostiet, der ungdomspresten er med på tenestekonferansar og kollegafellesskap.

Ungdomspresten kan tiltre 1. august 2007 eller etter avtale.

Stillinga er lønna i ltr. 48. Det er vanlege regulativmessige godtgjeringar og skyss- og telefongodtgjersle. Tilbod om ABV.

Søknad med CV, vitnemål, attestar og referansar sendast til Seljord kyrkjelege fellesråd v/kyrkjevevjerja, 3840 Seljord *innan fredag 25. mai 2007*. Aktuelle søkjarar vil bli innkalla til intervju.

Fleire opplysningar om stillinga kan ein få ved å kontakte sokneprest Kjell Johan Nenseter 35065477, kyrkjevevjerje Jon Svartdal 35065472 eller ungdomsprest Just Salvesen 92664018.

FRA BISPEDØMMERÅDENE OG KIRKEDEPARTEMENTET

TILSETTINGER

Borg bispedømme

Tilsetninger i Borg bispedømme:

Borg biskop har foretatt følgende tilsetninger:

- Tor Martin Synnes som vikarprest i Nedre Romerike prosti med tjenestested Lørenskog sokn
- Bent Erik Arnesen som vikarprest i Follo prosti med tjenestested Kolbotn, Greverud og Oppegård sokn

Vi har mottatt bekreftelse på at de tar imot stillingen.

SØKERE

Borg bispedømme

Søkere til stillingen som sokneprest i Follo prosti i Borg bispedømme med tjenestested Ski sokn:

Anne Borchgrevink, 31, Oslo

Torbjørn Forsdal, 51, kapellan, Töcksmark, Sverige

Søker ønsker ikke sitt navn offentliggjort.

Rolf Ertkjern Lende, 54, kapellan, Eidsberg

Jørund Midttun, 41, studierektor, Trondheim

Astrid Sætrang Morvik, 40, sokneprest, Grua

Søker ønsker ikke sitt navn offentliggjort.

Jostein Tegnér, 44, fung. sokneprest, Drøbak

Johannes Ulstein, 51, kapellan, Oslo

Det er i alt 9 søkere til stillingen, 2 kvinner og 7 menn.

Iflg. tempoplan for innstillings- og tilsettingsprosessen regner bispedømmerådet med at tilsetting kan skje på møte 12.06. 2007.

Møre bispedømme

Prest ved Hustad fengsel under Molde domprosti:

Ervik, Håvard, 35, Sokneprest i Bud, Bud

Sylte, John, 28, Miljøterapeut ved den Regionale Sikkerhets avdeling, Dikemark, Vikebukt

Vigestad, Arne, 59, Sjukehusprest, Molde

Åsmo, Allan, 30, Master i teologi/praktikumsstudent, Trondheim

Prest ved Ålesund fengsel under Nordre Sunnmøre prosti:

Grønli, Thorvald, 56, Anleggsprest, Ulsteinvik Mann, u.off.

Øvstebø, Tore Johan, 48, Soknediakon i Spjelkavik, Ålesund

Sokneprest i Vartdal sokn under Søre Sunnmøre prosti:

Dyrhol, Rolf Låge, 62, Vikarprest, Ørsta

Gjengedal, Knut, 45, Distriktssekr. i Normisjon, Volda

Mann, u.off.

Moltubak, Arne, 25, Master i teologi/praktikumsstudent, Stavanger

Åsmo, Allan, 30, Master i teologi/praktikumsstudent Trondheim

Det vert rekna med tilsetjing i bispedømmerådet 4. mai.

LEDIGE STILLINGER

Oslo bispedømme

Ledig stilling som kapellan i Nord-Jarlsberg prosti med særskilt arbeidsområde/tjenestested Horten sokn.

Horten sokn er prostesete ved Nord-Jarlsberg prosti og utgjør bydelen av Horten kommune. Folketallet er ca. 13.000.

Horten kirke ligger på Karl Johans Vern. Den nygotiske kirken ble innviet i 1855 som garnisonskirke. Sentrumskirken (1972) er en rommelig og godt egnet arbeidskirke. Løvøy kapell er en middelalderkirke som ble gjeninnviet i 1950 etter å ha ligget i ruiner. Menigheten har en kirkegård med kapell/krematorium.

I Sentrumskirken er det offentlige kirkekontoret og kontoret for de fleste i menighetens stab.

I Horten er det 3 bo- og behandlingssentra, 3 barneskoler, 2 ungdomsskoler og en videregående skole. I Horten kommune ligger også Høgskolen i Vestfold på Bakkenteigen.

Menigheten eier Lillässenteret sammen med Normisjon. Menigheten driver barnehage i Sentrumskirken.

Folkekirken står sterkt i Horten, noe som bl.a. viser seg i høy oppslutning om dåp og konfirmasjon og et nært og godt samarbeid med kommunale og andre offentlige virksomheter og private instanser og organisasjoner.

Menigheten betjenes av sokneprest, kapellan, delvis av prost - i dennes menighetstjeneste, kateket og soknediakon. Det er daglig leder, kantor og kirketjener i hele stillinger pluss kirketjener, 2 organister og klokker i deltidstillinger. Det legges vekt på at staben og presteskaperet samlet skal representere ulik kjønn og alder.

Prestene alternerer om gudstjenestene i de 3 kirkene og har hver sine tjenesteuker for kirkelige handlinger.

Vi ønsker oss en kapellan som kan bidra til fortsatt godt samarbeid mellom de ansatte og med menighetsråd, fellesråd, kirkeverge og frivillige organisasjoner. Normisjon og KFUK-KFUM har god virksomhet i gang i Horten.

Kapellanen skal særlig ha fokus på barne-, ungdoms- og familiearbeid i menigheten i samarbeid med kateketen, som er menighetens

undervisningsleder. Personlig egnethet vektlegges.

Kapellanen deltar i beredskapsturnusen for prostiet, anslagsvis 2 uker pr. semester.

Stillingen er ikke tillagt boplikt, og det hører ikke bolig til stillingen.

Målformen i kommunen er bokmål. Søkere må opplyse om de behersker begge målformer.

Tunsberg bispedømme gir sine medarbeidere tilbud om arbeidsveiledning (ABV).

Stillingen lønnes i stillingskode 0922 - kapellan, lønnsnivå 44-50 i Statens lønnsregulativ. Pensjonsinnskudd. Endelig lønnsfastsettelse ved egen prosedyre etter tilsetting.

Øvrige godtgjøringer, rettigheter og forpliktelser som til enhver tid gjelder for presteskaperet.

Nærmere bestemmelser om tjenesteoppgaver for stillingen kan bli fastsatt av bispedømmerådet etter gjeldende prosedyre.

Søkeres navn vil normalt bli offentliggjort. Anmodning om å få sitt navn unntatt offentliggjort, må begrunnes.

Opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til sokneprest/fungerende prost Ottar Strand tlf. 33086360/92691115 evt. Tunsberg bispedømmekontor (tlf. 33354300)

Tilsetting skjer på de vilkår som til enhver tid gjelder, og den som tilsettes må

a) rette seg etter endringer i lover, tariffavtaler, reglement

b) avgjørelser som kan influere på tjenestens gjøremål og tjenestedistrikt.

Søknad m/ CV og relevante attester, vitnemål og referanser sendes Tunsberg bispedømmeråd, Postboks 1253 Trudvang, 3105 Tønsberg innen 18. mai 2007.

Agder og Telemark bispedømme

Sokneprest i Arendal prosti med Barbu sokn som tjenestested.

Stillingen som sokneprest i Arendal prosti med Barbu sokn som tjenestested er ledig fra 01.09.07.

Barbu sokn utgjør østre del av Arendal by og har et folketall på ca. 8800. En del av disse er med i andre kirkesamfunn. Det er et godt samarbeid mellom kirkesamfunnene lokalt. Arendal baptistkirke ligger i Barbu. Det er korte avstander i soknet som utgjør ca. 9 kvm.

Menigheten har en god stab med to prester, soknediakon, kantor, kirketjener og menighetssekretær som arbeider nært sammen.

Ny tjenesteordning er under innføring for alle prestene i prostiet.

Det er to kombinerte barne- og ungdomsskoler i soknet. Soknepresten og kapellanen har hatt ansvaret for hver av skolene. Samarbeidet med skolene er godt med muligheter for videre utvikling.

Arendal har et godt skoletilbud med flere videregående skoler. Kommunen satser målrettet på barn og unge gjennom blant annet store, nye idrettsanlegg.

Barbu kirke ble innviet i 1880. Den er en pusset teglsteinskirke med en flott beliggenhet i byen. Kirken ble sist restaurert i 1980. Barbu kirke har gudstjeneste hver søn- og helligdag. Noen av gudstjenestene er lagt til Bjørnebo speiderhus og Havstad bedehus som drives av Normisjon.

Kirken brukes en god del til ulike konserter.

Kantor leder Barbu kantori.

Voksenkoret "Cantabile" er tilknyttet menigheten og øver i kirken.

Nyli menighetshus ligger ca. 1,5 km fra kirken. Det rommer mange aktiviteter. Speiderne holder til her. Det er klubbarbeid for alle aldersgrupper opp til ungdomsklubben. Her er også formiddagstreff for eldre, Arendal KFUK/M og Arendal Y's Men Club.

Menigheten har mange bibelgrupper og andre husfelleskap, misjonsgrupper og foreninger for diakoni.

Menigheten eier og driver Nyli barnehage som ligger ved menighetshuset.

Barbu menighet er særlig opptatt av barne- og ungdomsarbeid.

For tiden driver Barbu ungdomsklubb et godt arbeid.

Antallet konfirmanter er 60 -70. Kapellanen har hovedansvaret for konfirmantarbeidet som skjer i samarbeid med soknepresten.

Barbu menighet er for tiden godt i gang med et prosjekt for menighetsutvikling.

Begge prestene og soknediakonen holder jevnlig andakter på to aldersinstitusjoner i menigheten. Sammen med flere er de også med i en andaktsturnus på de to nye sykehjemmene i Arendal.

Arendal har egen institusjonsprest i full stilling der også tjenesten ved fengselet inngår. Sykehuset har også egen prestatjeneste.

Det hører tjenestebolig til stillingen. Boligen som er i funkisstil er bygget i 1939. Den har en grunnflate på 160 kvm i to fulle etasjer. I første etasje er det entre, kjøkken, to stuer og arbeidsrom (tidligere prestens kontor). I andre etasje er det fem soverom og bad.

Huset har stort loft og kjeller. Oppvarmingen er hovedsakelig basert på vannbåren varme. Det er ny oljefyr i kjelleren. I den største stua er det peis med ny peisinnatts. Det er en liten hage rundt huset med garasje.

Boligen er kommunal og i god stand. Den ligger like ved Barbu kirke og i gangavstand til sentrum med en flott utsikt over Galtesund og Tromøysund.

Den som blir tilsatt må finne seg i:

- Endringer i tjenesteordning for menighetsprester og regler om lønnsforhold for geistlige tjenestemenn.

- Alle avgjørelser som måtte bli tatt i forhold til tjenesten og tjenestested.

Stillingen er lønnet i stillingskode 0930 sokneprest (l.tr. 51- 61). Pensjonsinnskudd. Til lønnen kommer regulativmessige godtgjøringer og skyssgodtgjøring etter statens regulativ.

Kvinner oppfordres til å søke.

Målform i Arendal er bokmål, men søkere må bekrefte at de behersker begge målformer.

Nærmere opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til prostens i Arendal (tlf. 91343825) , Agder og Telemark bispedømmekontor (tlf. 38105120) eller soknepresten i Barbu (37013460)

Søknad med CV, referanser, kopi av vitnemål, attester og skjema for standardopplysninger

ved søknad på prestestilling i Agder og Telemark, må være kommet til Agder og Telemark bispedømmeråd, Postboks 208, 4662 Kristiansand innen 11.05.2007.

Skjema ligger på www.kirken.no/agder under fagområde-personal eller fås ved henvendelse til bispedømmekontoret.

Agder og Telemark bispedømme

Sokneprest i Skien prosti med Skien sokn som tjenestested.

Skien menighet omfatter Skien by med sentrum og nærliggende boområder. Det er korte avstander i soknet. Menigheten består av 7449 medlemmer av Den norske kirke.

Skien kirke er en nygotisk kirke fra 1894 med ca. 1100 sitteplasser. Den har et flott kirkerom med rik akustikk. Menigheten har to kor: Skien kantori og Skien kirkes jentekor. Kirken har et variert konsertprogram gjennom året med både profesjonelle utøvere og lokale amatører.

Skien by har en rik flora av frikirkelige menigheter, og har tradisjon for økumenisk samarbeid. 18 menigheter/organisasjoner står sammen om et omfattende diakonalt arbeid for rusmisbrukere i byen. Skien KFUK-KFUM og Skien Normisjon har egne forsamlingshus og virksomheter i byen.

Skien menighet har et godt diakonalt arbeid med Åpent lekested, hyggetreff for eldre, seniorferie, og besøkstjeneste. Menigheten har for tiden et ungdomsprosjekt med TenSing-arbeid blant annet som tilbud til konfirmanter. Prosjektet ledes av en ungdomsdiakon og er et samarbeid mellom menigheten i Skien og Siljan, samt Skien KFUK-KFUM.

Det er to barneskoler, en ungdomsskole og flere videregående skoler innenfor menigheten. Det er et godt samarbeid med de to

barneskolene med utgangspunkt i en årsplan for skole-kirke-kontakt, og skolegudstjenester før jul for alle skolene. Menigheten driver egen korttidsbarnehage og har kontakt med 9 andre barnehager. Det holdes ukentlige andakter og månedlige gudstjenester på Skien sykehjem.

I Skien prosti er det 22 menighetsprester, prostiprest, fengselsprest og 2 sykehusprester. Prestetjenesten i prostiet er organisert gjennom en ordning med samarbeidende sokn innenfor tre soner. Skien og Siljan er samarbeidende sokn.

Skien sokn har sokneprest og kapellan. I tillegg gjør prosten menighetstjeneste i soknet. Staben består for øvrig av organist, kirketjener, korleder (deltid), sekretær, diakoniarbeider og ungdomsdiakon (begge deltid).

Menighetsrådet har vedtatt en strategi- og handlingsplan for virksomheten. Viktige punkter i denne planen er:

Utvikling av gudstjenestefelleskapet mot en større oppslutning om gudstjenesten, større delaktighet fra ulike grupper og enkeltpersoner samt større appell til barn og unge.

Den kulturelle og brobyggende aktiviteten knyttet til kirkens funksjon som arena for kor og konsertvirksomhet.

Det nære samarbeidet med Skien KFUK-KFUM med særlig vekt på tiltak for barn og ungdom. Menigheten har ikke eget menighetshus, og det er i gang drøftinger om mulig felles hus med Skien KFUK-KFUM i deres foreningslokaler.

Videreutvikling av den lange tradisjonen Skien menighetspleie representerer av diakonalt engasjement i vår menighet og blant byens innbyggere.

Vi ønsker en sokneprest som vil bli med oss å få til noen av våre visjoner og strategier for vår menighet.

Vi ønsker en sokneprest som er glad i folkekirken og som er opptatt av å knytte kontakter mellom kirke og samfunn, og som sammen med stab og menighetsråd og frivillige medarbeidere vil arbeide mot å få større klarhet i hvilke behov som rører seg i befolkningen i forhold til kirke og menighet.

De tre prestene fordeler gudstjenestene jevnt mellom seg. Det er for tiden en turnusordning

for kirkelige handlinger. Soknepresten har sete i menighetsrådet.

Sokneprestboligen ligger i et rolig bomiljø ca. 1 km nord for kirken og Skien sentrum. Den er bygget i 1975 og har en hage på 1,2 mål. I sokkeletasjen er det hall, kjellerstue, hjemmekontor, vaskerom, WC, kjellerbod og hobbyrom. Garasje under en del av huset. I hovedetasjen er det 53 m² stue med peis, kjøkken med spisekrok, 3 soverom, bad og WC.

Den som blir tilsatt må finne seg i :

- Endringer i tjenesteordning for menighetsprester og regler om lønnsforhold for geistlige tjenestemenn.

- Alle avgjørelser som måtte bli tatt med hensyn til tjenesten og tjenesteområde.

Stillingen lønnes som sokneprest, kode 0930, lønnstrinn 51 - 65.

Pensjonsinnskudd.

Godtgjørelser etter gjeldende satser.

Målform i Skien er bokmål, men søkere må bekrefte at de behersker begge målformer.

Kvinner oppfordres til å søke.

Nærmere opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til Agder og Telemark bispedømmekontor, tlf. 38105120, prosten i Skien, tlf. 35905460 (90143231).

Søknad med CV, referanser, kopi av vitnemål, attester og skjema for standardopplysninger ved søknad på prestestillinger i Agder og Telemark, må være Agder og Telemark bispedømmeråd, Postboks 208, 4662 Kristiansand i hende *innen 11.05 2007*. Skjemaet ligger på www.kirken.no/agder under fagområde/personal, eller fås ved henvendelse til bispedømmekontoret.

Agder og Telemark bispedømme

Kapellan i Skien prosti med Gimsøy og Nenset sokn som tjenestested. 50% stilling.

Gimsøy og Nenset sokn ligger i Skien kommune på vestsiden av Skienselva. Det er to soknekirker i prestegjeldet, Nenset kirke som i 1997 fikk ferdig 2. byggetrinn og er i dag en fin arbeidskirke. Gimsøy kirke er et tradisjonelt kirkebygg fra 1922. Soknet grenser mot Porsgrunn, Solum og Skien sokn. Det bor ca 12000 mennesker i soknet hvorav ca 9500 er medlemmer i vår kirke.

Soknet betjenes nå av sokneprest og to kapellaner. Etter tilsetting, vil soknet ha fire prester: En sokneprest og kapellan i 100% stilling og to kapellaner i 50% stilling. Soknet har kateket i 100% stilling. Videre har soknet to organister. Organiststillingen i Nenset er 100% og i Gimsøy 70%. Det er to kirketjenere i 100% stilling og sekretær i 50% stilling.

Menighetsrådet driver Åpen barnehage på Klyve med stillingstørrelse 100% fordelt på to tilsatte. Vi arbeider med planer om Åpen barnehage også på Gimsøy menighetshus.

I Skien prosti samarbeider Gimsøy/Nenset sokn med soknene i sone Skien Vest.

Prosten organiserer tjenesteuker og fordeler kasualia. Staben fungerer som team med nært samarbeid. Kateketen har hovedansvaret for konfirmantene.

Det er 3 barneskoler, 2 ungdomsskoler og 2 videregående skoler i soknet. Tre eldresentre ligger i sognet. Fordeling av oppgaver med institusjoner, skoler og barnehager fordeles mellom prestene og kateket etter nærmere avtale.. Kateketen har hovedansvaret for skolekontakten. Det holdes regelmessige skole- og barnehagegudstjenster.

Gimsøy og Nenset sokn har et aktivt og omfattende barne- og ungdomsarbeid. Barnearbeidet står sterkt og har en god utvikling i Klyveområdet. I Nenset kirke drives et godt ungdomsarbeid med kor og klubb. Gimsøyområdet med ca 4000 mennesker driver for tiden ikke barne- og ungdomsarbeid. Aktiviteten i Gimsøy er lav blant alle aldre og behovet er stort for arbeid blant barn, unge og familier. Det er ønskelig at den nye kapellanen skal lede an i dette arbeidet.

Kontakten med befolkningen er god og ca 70% av årskullene går til konfirmasjons-

undervisning. Det er regelmessig virksomhet på Tollnes og Skogpllassane bedehus. Det finnes noen husgrupper, bibelgrupper og foreninger for indre- og ytre misjon i soknet.

Avstandene i soknet er små. Fra Gimsøy kirke og Gimsøy menighetshus til Klyve menighetshus er det 8 km. Nenset kirke ligger midt i mellom.

Det brukes bokmål i kirke og skole, men søkerne må bekrefte at de behersker begge målformer.

Der følger ikke prestebolig med stillingen
Kvinner oppfordres til å søke.

Den som blir tilsatt må finne seg i :

- Endringer i tjenesteordning for menighetsprester og regler om lønnsforhold for geistlige tjenestemenn.

- Alle avgjørelser som måtte bli tatt med hensyn til tjenesten og tjenesteområde.

Stillingen er lønnet i stillingskode 0922 kapellan (l.tr. 44-50) eller stillingskode 0930 (l.tr. 51 - 60). Lønsplasseringen er avhengig av kvalifikasjoner, ansiennitet m.m.

Pensjonsinnskudd.

Godtgjørelser etter gjeldende satser.

Nærmere opplysninger om stillingen kan fåes ved henvendelse til Agder og Telemark bispedømmekontor tlf. 38105120, prosten i Skien, tlf. 35905460 (90143231) eller soknepresten i Nenset tlf. 35506380.

Søknad med CV, referanser, kopi av vitnemål, attester og skjema for standardopplysninger ved søknad på prestestillinger i Agder og Telemark, må være Agder og Telemark bispedømmeråd, Postboks 208, 4662 Kristiansand i hende innen 11.05 2007. Skjemaet ligger på www.kirken.no/agder under fagområde/personal, eller fås ved henvendelse til bispedømmekontoret.

Agder og Telemark bispedømme

Sokneprest i Skien prosti med Skotfoss, Melum og Solum sokn som tjenestested.

Skotfoss sokn er en del av Skien kommune. Det ligger vest og syd for Skien bykjerne, og har både bygde- og bymessige områder. Melum sokn er bygd, mens Solum sokn er mer blandet, men i hovedsak bygdemiljø.

Soknene tilhører Skien prosti med prostesete i Skien by. Skotfoss består av ca. 1660 medlemmer. Melum sokn har ca. 710 medlemmer. Soknepresten har sete i menighetsrådene i disse to sokn.

Sokneprestens tjenestested omfatter også Solum sokn med 4850 medl.

Prestetjenesten er organisert slik at det er samarbeid med de andre soknene i Skien Vest i Skien prosti. Ca. 90% av innbyggerne er medlemmer i Den norske kirke. Målform i prestegjeldet er bokmål.

Solum kirke er fra 1766, Skotfoss kirke fra 1900, Melum kirke fra 1728.. Alle kirkene er trekirker. I tillegg er det er gravkapell ca. to km fra Skotfoss kirke. Solum har en kirkestue ved kirken bygd i 1978-81, og Melum har menighetshus bygd i 2000.

Soknepresten i Skotfoss har hovedansvaret for Skotfoss og Melum sokn og soknepresten i Solum har ansvar for Solum sokn og Kilebygda sokn. De er med i menighetsrådene i disse to soknene.

Skotfoss har organist i 50% stilling og kirketjener i 100%. Melum har organist i 50% og kirketjener i 100%. Det er også en stilling som kontorfullmektig i 33 % som omfatter alle soknene. Det er frivillig klokkestjeneste i alle fire kirkene.

I Skotfoss kirke og i Solum kirke er det gudstjeneste hver annen søndag, og i Melum kirke er det gudstjeneste hver tredje søndag. I tillegg er det gudstjeneste i alle soknene 17. mai, julaften og Alle Helgens dag. I Melum er det nå tradisjon med gudstjeneste nyttårsaften. Prestene alternerer på gudstjenestene i soknene, men har hovedtyngden av sitt arbeid i egne sokn.

Soknepresten i Solum har ansvar for prestekontoret i Solum. Menighetskontoret på Skotfoss er nedlagt. Derfor har soknepresten på Skotfoss foreløpig også kontor i Solum og har noe fast kontortid der på tirsdager i sine

tjenesteuker. Det arbeides med å lokalisere et annet kontor for soknepresten i Skotfoss og Melum.

I Skotfoss sokn finnes følgende skoler: Skotfoss skole med 1-7 klasse samt barnehage. Melum skole er delt; 1-4 klasse er på Bergan skole og 5-7 er på Dolva. Det er et positivt forhold mellom kirke og skole. Det arrangeres skolegudstjenester for alle skolene.

Melum Aldershjem ligger i prestegjeldet. Det holdes andakter på aldershjemmet en gang i uken. Prestene fordeler andaktene mellom seg.

Antall konfirmanter i soknet er ca. 25 i Skotfoss og ca. 5-10 i Melum. Prestene har ansvar for sine sokn i konfirmantarbeidet. I Melum har konfirmantarbeidet vært nært knyttet til ungdomsarbeidet.

Det drives søndagsskole i Melum og på Skotfoss, yngres/juniorklubb i Melum og Skotfoss, ungdomsklubb i Melum, kor for barn i Melum og voksenkor i Skotfoss.

Normisjon har foreninger i soknet, og det er et godt forhold til disse. Pinsebevegelsen og Misjonsforbundet har også menigheter innenfor soknet, og det er inngått samarbeidsavtale med disse.

Sokneprestboligen ligger i Skotfoss sokn ikke langt unna sentrum. Den har en grunnflate på ca. 120 kvadratmeter og er i to etasjer. Det er kjeller under det meste av huset. Første etasje består av to stuer, kjøkken, kontor, vaskerom, toalett, gang og hall. I andre etasje er det fire soverom, bad, toalett, et kott og gang. Boligen har carport og en hage på 2 mål.

Huset er bygget i 1911 og trenger oppussing.

Sokneprestboligen ligger ca. 6 km fra Skien sentrum og 14 km fra Porsgrunn. Innenfor disse avstandene finner man også barneskoler, videregående og høyskoler. Sykehuset Telemark ligger fem km unna. Nærmeste barneskole er Skotfoss som er ca. 1/2 km unna. Boligen ligger midt i vanlig bebyggelse. Det er ca. 20 km til Melum kirke og ni km til Solum kirke og ca. 1/2 km til Skotfoss kirke.

Skotfoss menighetsråd vil gjerne skape en åpen og samlende menighet.

Den som søker soknepreststillingen, bør ha gode lederegenskaper, evner til samarbeid og dialog med de andre ansatte, med menighetsrådene og med andre lokale organer.

Den som blir tilsatt må finne seg i :

- Endringer i tjenesteordning for menighetsprester og regler om lønnsforhold for geistlige tjenestemenn.
 - Alle avgjørelser som måtte bli tatt med hensyn til tjenesten og tjenesteområde.
- Stillingen lønnes som sokneprest, kode 0930, lønnstrinn 51 - 65.

Pensjonsinnskudd.

Godtgjørelser etter gjeldende satser.

Kvinner oppfordres til å søke.

Målform i Skien er bokmål, men søkere må bekrefte at de behersker begge målformer.

Nærmere opplysninger om stillingen kan fåes ved henvendelse til Agder og Telemark bispedømmekontor, tlf. 38105120, prosten i Skien, tlf. 35905460 (90143231) eller soknepresten i Skotfoss, tlf. 35541954.

Søknad med CV, referanser, kopi av vitnemål, attester og skjema for standardopplysninger ved søknad på prestestillinger i Agder og Telemark, må være Agder og Telemark bispedømmeråd, Postboks 208, 4662 Kristiansand i hende innen 11.05 2007. Skjemaet ligger på www.kirken.no/agder under fagområde/personal, eller fås ved henvendelse til bispedømmekontoret.

Agder og Telemark bispedømme

Kapellanstilling i Vest-Telemark prosti i Agder og Telemark bispedømme. (Ny utlysing. 2. gong)

Det er ledig stilling som kapellan i Vest-Telemark prosti med prostiet som tenestekområde. Kviteseid, Brunkeberg, Vrådal og Fjågesund og Kilen sokn i Kviteseid prestegjeld er tenestestad. I tillegg vert det frå bispedømet si side arbeid for at kapellannen skal gjera teneste i resten av prostiet som ein del av stillinga.

Kviteseid prestegjeld grensar mot Seljord, Tokke, Nissedal, Drangedal og Fyresdal kommune. Flateinnhaldet er 720 km² og folketallet ca. 2575. Kviteseid ligg vakkert til ved Bandakkanalen med 50 km til Bø og 100 km til Skien. Kviteseid har gode kommunikasjonar til

Grenland/Vestfold, Oslo og Vestlandet med ekspressbussar og tog. Kviteseid byr på ein stor-slått natur med gode høve for friluftsliv, jakt og fiske. Det er gode oppvekstvilkår for born og unge.

Næringsgrunnlaget er jord og skogbruk, småindustri, turisme og offentleg verksemd. I Kviteseid er det 4 sokn; Kviteseid (1170 innb.), Brunkeberg (720), Vrådal (580) og Fjågesund og Kilen (110).

Kviteseid har 6 kyrkjer: Kviteseid, Brunkeberg, Vrådal, Fjågesund, Kilen og Kviteseid gamle kyrkje. Den siste er ei steinkyrkje frå litt før år 1200, som er i bruk berre sommarstid. Nokre få gudstenester vert haldne i grendehus i distriktet.

I Kviteseid er det sokneprest og kapellan. Det er kyrkjeverje og organist i heile stillingar og to heile stillingar som kyrkjetenar/kyrkjegardsarbeidar. I tillegg kjem deltidstillingar som klokkar ved tre av kyrkjene. Kviteseid sokn arbeider for å få ein ettåring frå hausten av i samarbeid med Normisjon. Kyrkjekontoret ligg i kommunehuset i Kviteseid sentrum. Kapellane sit i soknerådet i Vrådal og i Fjågesund/Kilen, og har saman med soknepresten ansvar for kyrkjebladet. Kapellane har hovudansvaret for konfirmantundervisninga, men også soknepresten tek del. Størstedelen av undervisninga er lagt til skuletida med halve skuledagar. Sokneråda prioriterer arbeidet mellom born og ungdom. Dette vil det bli lagt vekt på for kapellanstillinga. Gudstenestene vert fordelte mellom prestane. Kviteseid er med i samarbeidet om prostidiakonaten i Vest-Telemark, der ein saman løner ein prostidiakon. Prestane har to tenesteveker av gongen. Det er eit godt fellesskap mellom prestane i prostiet, og gode evner til samarbeid vert lagt vekt på.

I Kviteseid er det ein ungdomsskule, 4 barne-skular og 3 barnehagar. Det er laga gode samarbeidsavtalar med skulane med faste skulegudstenester før jol og påske. I Kviteseid sentrum ligg sjukeheimen, bukollektiv for utviklingshemma og skule for psykisk utviklingshemma. Prestane har jamleg andaktar her. Kvitsund Gymnas, som tilhører Misjons-sambandet, ligg i bygda. Gymnaset har 180 elevar. Av desse bur 170 på internatet. Det er eit godt samarbeid med skulen, og elevar vert

nytta som leiarar i barne- og ungdomsarbeid i bygdene. Det er eit mangfaldig kyrkje- og kristenliv i prestegjeldet med foreiningar for indre og ytre misjon. Det er bedehus i Vrådal, og i Kviteseid ligg Misjonshuset, som er eigd av Normisjon. Kyrkjelyden nyttar Misjonshuset til mange ulike samvær, mellom anna konfirmantførebuing. Her øver kyrkjekoret og to barnekor, og skulelaget og "Ope Hus" for ungdom har også tilhald her. KRIK har verksemd ved ungdomsskulen. I Brunkeberg, Vrådal og Fjågesund er det barnelag. I Kviteseid ligg Familiekontoret i Øvre Telemark som høyrer til Kirkens Familierådgivning. Det er to frikyrkjelydar i Kviteseid; Pinsemenigheten og Misjonsforbundet. Det er gode relasjonar til begge.

Frå Kviteseid sentrum er det frå 0 til 31 km til kyrkjene.

Det er buplikt knytt til stillinga. Kommunen har kjøpt høveleg tomt med god og sentral plassering i Midtsundvn. i Kviteseid med tanke på å byggja ny prestebolig.

Stillinga lysast ut etter ny tenesteordning for Den norske kyrkja, gjeldande frå 01.07.04. Den som blir tilsett må rette seg etter:

- endringar i tenesteordning for kyrkjelydsprestar og reglar om lønstilhøve og aldersgrense for geistlege tenestemenn.
- eventuell deling eller regulering av prestegjeldet og avgjerder i høve til teneste og tenestoområde.
- eventuelle vedtak om leie, bruk og flytting av bustad.

Målforma er nynorsk, men søkjarar må kunne bruke begge målformer.

Stillinga er løna i kode 0922 lønnstrinn 44-50 eller kode 0930 lønnstrinn 51-60. Lønnsplasseringa er avhengig av kvalifikasjonar, ansiennitet m.v.

Pensjonsinnskot. Til løna kjem regulativmessige godtgjersler og skyssgodtgjersle etter staten sitt regulativ.

Kvinner oppfordrast til å søkje.

Søknad med kopi av vitnemål, attestar, CV, referansar og utfylt skjema for standard-opplýsningar ved søknad på prestestilling i Agder og Telemark bispedøme, må ha kome til Agder og Telemark bispedømmeråd, Postboks 208, 4662 Kristiansand 2006 innan 11.05.2007. Skjema ligg på

www.kirken.no/agder under fagområde-personal, eller ein kan få det ved å vende seg til bispedømekontoret, tlf. 38105120. Her kan ein også få nærare opplysningar om stillinga. Andre som kan gje opplysningar om stillinga og innsyn i kyrkjelydsarbeidet er:

- sokneprest Kjell Arne Norum, tlf. 35068131, mob. 97689407
- prost Øyvind Jørgensen, tlf. 35077188, mob. 99516348

Stavanger bispedømme

Studentprest (vikariat 1 år) i Stavanger bispedømme.

Stavanger bispedømme søker prest til et årsvikariat som studentprest i Stavanger fra 01.08.2007.

Studentprestens virksomhet har som målsetting å synliggjøre kirkens nærvær i studiemiljøet på UiS, Universitetet i Stavanger, og de ni høyskolene på Nord-Jæren, som har til sammen nærmere ti tusen studenter.

Studentprestens hovedoppgaver kan sammenfattes på følgende måte:

Sjalesorg og forkynnelse, å være en god samtalepartner, å bygge nettverk og fellesskap, å utvikle og gjennomføre arrangementer og kurs, og å drive oppsøkende arbeid.

Stillingen har kontor på UiS på Ullandhaug og er samlokalisert med SiS, Studentsamskipnaden i Stavanger. Det meste av den daglige studentkontakten foregår her, og rom til forskjellig virksomhet stilles til disposisjon. Studentpresten besøker jevnlig Institutt for musikk og dans i Bjergsted, Misjonshøgskolen, og har også samarbeid med Diakonhjemmet høyskole Rogaland.

Det er et nært samarbeid med de kristne studentforeningene og menighetene om møter og gudstjenester og annen virksomhet.

Det er tett kontakt med ledelsen i studentorganisasjonen StOr på UiS og samarbeid om universitetets fadderarrangementer ved studiestart.

Samarbeidet med SiS, Studentsamskipnaden i Stavanger sin psykolog- og sosionomtjeneste om kurs, samtaler og veiledning for studenter er utfordrende og spennende. Dette samarbeidet ønskes vektlagt og videreutviklet. Det legges vekt på at studentpresten deltar i studiemiljøenes aktiviteter og samarbeider med studentorganisasjonene, SiS og utdanningsinstitusjonene.

Studentpresten har laget et stille rom på universitetsområdet. Samarbeidet om dette rommet når det gjelder dialog blant studenter av forskjellig tro og livssyn er svært viktig.

Vi søker en prest som har interesse for studentenes hverdag og evne til å knytte kontakter i de ulike studiemiljøer. Studentpresten bør ha evne til å bygge relasjoner, være samarbeidsorientert, økumenisk innstilt og ha samfunnsengasjement. Det er ønskelig at studentpresten har erfaring og særlig kompetanse innen sjalesorg.

Tjenesten har en egen referansegruppe bestående av representanter fra UiS, SiS, Studentorganisasjonen StOr, Stavanger Bispedømmeråd og Domprost. Instruks for stillingen er utarbeidet.

Tilsettingen skjer på de vilkår som til enhver tid gjelder og den som tilsettes må rette seg

a. etter de endringer i lover, tariffavtaler, reglement m.v. samt

b. avgjørelser som kan influere på tjenestens gjøremål, særskilte samarbeidsområder og tjenstedistrikt.

Det følger *ikke* bolig med stillingen. Pensjonsinnskudd.

Stillingen lønnes i stillingskode spesialprest ltr. 52 - 60.

Søknadsfrist: 18. Mai 2007

CV vil bli brukt som utvidet søkerliste. Søknadspapirer returneres ikke.

Hvis søkeren ikke ønsker sitt navn offentliggjort må det eventuelt føres på CV.

Referanser føres på søknaden. Bruk gjerne PF sitt kompetansekart.

Spørsmål om stillingen kan rettes til studentprest Stig J Syvertsen tlf: 91582470 eller stiftsdirektør Åge Bognø tlf: 51846270.

Søknad med attester, vitnemål, CV og referanser sendes til Stavanger bispedømmeråd postboks 629, 4003 Stavanger.

Bjergvin bispedøme

Visjonen til Bjergvin bispedøme er å gjera Kristus kjend, trudd, elska og etterfølgd.

Sokneprest i Indre Sogn prosti med Vangen, Flåm, Undredal og Nærøy sokn som tenestestad.

Aurland ligg inst i Sognefjorden, gunstig plassert ved stamvegen mellom Bergen og Oslo. Turistar kjem hit frå heile verda for å oppleva noko av det vakraste og villaste i norsk natur: Aurlandsdalen, Flåmsdalen og Nærøyfjorden. Dette er området som i fjor vart sett på UNESCO si verdsarvliste. I Aurland er det lett å verta kjend med kulturen, historien og menneska som høyrer til her. Kommunen har 1 715 innbyggjarar, og det er grunn til å framhalde det gode høvet kyrkja har til å koma i kontakt med det breie lag av folket.

Sjå www.visitflam.no, www.aurland.com, www.aurland.kommune.no.

Indre Sogn prosti omfattar kommunane Aurland, Lærdal, Årdal, Luster, Sogndal og Leikanger, med til saman 23 264 innbyggjarar 01.01.2007. Prestetenesta utgjer 9 sokneprestar, prostiprest og prost. Prosten samlar prestane til månadlege samlingar.

Visjon

Aurlendingane skal kjenna, oppleva, praktisera og verta engasjerte av den kristne trua! Difor vert det lagt mykje arbeid i eit variert og inkluderande gudstenesteliv. Kyrkja i Aurland har mange fine gudstenestetradisjonar, og ein viktig del av strategien er å gje mange i kyrkje-lyden oppgåver knytta til gudstenestene. Typisk for Aurland er at kyrkja ofte involverer born og unge i gudstenesteførebuing og -feiring. Av 52 gudstenester i 2006, hadde 28 gudstenester born, unge og familiar som særleg målgruppe.

Som resultat av satsinga på born og unge, vart Aurland mellom dei første forsøkskyrkjelydane i trusopplæringsreforma. "Nye steg" er eit samarbeidsprosjekt med kyrkja i Lærdal (www.kirken.no/storstavalt/nyesteg). Soknepresten er sentral i denne satsinga, saman med tilsette og frivillige i både Aurland og Lærdal. "Nye steg" har to fulltidstilsette medarbeidarar. Det er utvikla gode metodar og pedagogiske opplegg som gir godt grunnlag for møte med born i og utanfor barnehage- og skuletid.

Det var 26 dåp i 2006, og 29 konfirmantar. Konfirmantane er delt i to grupper som samlast månadleig i Vangen kyrkje. Konfirmantane reiser òg på vandringshelg og vinterfestival.

Kyrkjestader

Aurland har fire vakre, særmerkte kyrkjebygg. Sognedomen, Vangen kyrkje, er ei steinkyrkje frå 1202. I den vesle bygda Undredal finn du stavkyrkja frå 1147, som har benkeplass til 30 personar. Kyrkja i Flåm, med sine fasinerande veggmåleri, er frå 1670. Bakka kyrkje frå 1859 ligg spektakulært til under 1600 meter høge toppar.

Kyrkjene gjev kvar si flotte ramme kring gudstenester og kyrkjelege handlingar: 29 gravferder og 6 vigslar i 2006.

Kyrkja nyttar òg skaparverket som katedral ved utvale høve. I 2006 var det seks friluftsgudstenester, som inkluderte både høgfjellsopplevingar og strandhogg midt i Nærøyfjorden.

Råd, frivillige, tilsette

Dei fire sokna i Aurland samarbeider om eitt sokneråd / fellesråd (kyrkjestyre). Røynslene med denne forsøksordninga er gode. Soknepresten skal, saman med kyrkjeverje og kyrkjestyreleiar, arbeida for å vidareutvikla den nye strukturen.

Det vert satsa på frivillige medarbeidarar. Nyleg vart ein stor medarbeidarfest arrangert saman med kyrkja i Lærdal.

Dei tilsette (sokneprest, kyrkjeverje 80%, kantor 80%, sekretær/kyrkjetenar 60%, trusopplæringsmedarbeidar(ar)) har kontorfellesskap i trivelege og velutstyrte lokale i rådhuset, like ved Vangen kyrkje. Kantorstillinga er for tida ledig.

Viktige oppgåver for soknepresten vil vera:

- leiging i samråd med sokneråd basert på visjon og mål
- gudstenestefornyng
- å stimulera andre til aktiv medverknad i gudstenestene
- engasjement for trusopplæringsprosjektet "Nye steg"
- oppfølging av skular og barnehagar
- gode samarbeidsevner
- å vera kontaktskapande, kreativ og strukturett

Bustad

Prestebustaden med buplikt er frå 1974 og held god standard, har nydeleg utsikt over fjorden, og sentral plassering i høve til skule, barnehage, idrettsplass, kulturaktivitetar, kontor og butikkar. Huset inneheld 4 soverom, kontor, kjellarstove, to små bad, ei luftig stove, heilt nytt kjøkken, god bodplass og kjølerom. Garasje og stor terrasse.

Det er full barnehagedekning i Aurland.

Nynorsk er målform i kyrkje og kommune, søkjarane må opplysa om dei kan nytta begge målformer.

Kvinner vert oppmoda til å søkja. Opplysningar om samlivsform vil kunne bli innhenta og vektlagt ved tilsetjing.

Stillinga vert løna i stillingskode 0930 sokneprest i lønsspenn 51 - 68. Pensjonsinnskott i Statens pensjonskasse.

Tilsetjinga skjer på dei vilkåra som til ein kvar tid gjeld og den som vert tilsett, må retta seg etter

- endringar i lover, tariffavtalar, reglement, herunder spørsmål vedrørende tenesteordning, beredskapsordning, tenestebustad og husleie.
- avgjersler som kan influera på tenesta sine gjeremål, tenestestad og tenestedistrikt.

Til løna kjem særlege regulativmessige godtgjersle. Skyssgodtgjersle etter rekning. Nærere opplysningar om stillinga kan ein få hjå prost Jermod Hausberg (95790050) , kyrkjevevje Kristine Ohnstad (91803942), eller fung. seksjonsleiar Gunnar Erstad ved Bjørgvin bispedømekontor (55306484). Referansar skal vere med i søknaden. Søknad med CV, referansar og rettkjende kopiar av relevante attester og vitnemål skal sendast til Bjørgvin bispedømmeråd, postboks 1960 Nordnes, 5817 Bergen.

Søknadsfrist: 18.mai 2007.

Bjørgvin bispedøme

Visjonen til Bjørgvin bispedøme er å gjera Kristus kjend, trudd, elska og etterfølgd.

Sokneprest i Indre Sogn prosti med Leikanger og Norum sokn som tenestestad.

Leikanger sokn samsvarer med Leikanger kommune som har 2200 innbyggjarar.

Norum sokn er næraste nabosoknet til Leikanger. Det ligg i Sogndal kommune og har 800 innbyggjarar.

Leikanger er administrasjonssentrum i Sogn og Fjordane og har 550 statlege og fylkeskommunale kompetansearbeidsplassar. Her er Fylkesmannen, Sogn og Fjordane fylkeskommune, regionkontoret til Statens vegvesen, skatteetaten, Noreg.no og NAV.

Handels- og skulesenteret Sogndal ligg berre 20 km unna.

Leikanger har god barnehagedekning og godt oppvekstmiljø? Det er korte avstandar til barnehage, skule og arbeidsplass. Her er eit aktivt idretts- og kulturliv og fantastiske omgjevnader for friluftsliv og turar både sommar og vinter. Meir informasjon er å finne på www.leikanger.kommune.no, www.sogndal.kommune.no, eller www.indresogn.kirken.no.

Indre Sogn prosti omfattar kommunane Leikanger, Sogndal, Luster, Årdal, Lærdal, og Aurland med til saman 23 264 innbyggjarar 01.01.2007. Prestetenesta utgjer 9 sokneprestar, prostiprest og prost. Prosten samlar prestane til månadlege samlingar.

Kyrkjene og arbeidet

Leikanger kyrkje er ei vakker steinkyrkje frå om lag 1250, og vi har eit tenleg kyrkjelydshus tett atmed kyrkja. I gudstenester der born og unge er i sentrum, med t.d. utdeling av bøker til 4- og 6 åringar er det stor oppslutnad. Kyrkjelyden har gjennom året ulike samlingar som Tomas-messe, Taizé, og lovsangs - og jazzkveld.

Kvart år er det rundt 40 gudstenester, 30 dåpsborn, 4-5 vigslar og 25 gravferder. Det er om lag 25 konfirmantar.

Norum kyrkje er ei vakker trekyrkje frå 1863, også her det god oppslutnad om gudstenester der born og unge vert involvert. I Norum er det om lag 20 gudstenester i året.

Leikanger kyrkjelyd har mellom anna baby-

song, søndagsskule, barnekor i samarbeid med kulturskolen, dataklubb for ungdomane og tysdagstreff for dei eldre. Det er og misjonsforeiningar og bibelgrupper i kyrkjelyden. Soknerådet har som målsetting å styrke arbeidet blant born og unge. Det er og eit ynskje å samarbeide tettare med Sogndal innafor ungdoms- og konfirmantarbeid.

I Norum driv soknerådet ein miniklubb, og har eit sterkt ønskje om å styrkja arbeidet for born og unge, særskilt tiltak innanfor trusopplæringa vil verta prioritert.

Råd, frivillige og tilsette

I Leikanger er det mange frivillige medarbeidarar i ulike kyrkjelege samanhengar. Vi ynskjer å halde fram det gode samarbeidet med desse, med dei frivillige organisasjonane, barnehagane og skulane. Samarbeidsforholdet mellom dei tilsette, og mellom tilsette og råd er også godt. I Norum er det viktig å styrka samarbeidet med dei mange foreiningar og lag for born og unge, som skulemusikk, idrettslag, 4H og Norane songlag.

Soknepresten vil få kontorfellesskap i lag med eit dyktig og fleksibelt team: organist, klokkar/kyrkjelydssekretær og dagleg leiar, alle i 50 % stilling.

Soknepresten har 30% av stillinga knytt til arbeidet i Sogndal. Det vert utvikla eit tettare samarbeid mellom Sogndal og Leikanger innanfor ungdoms- og konfirmantarbeidet, og dei 30 % vil verte brukte her og i arbeidet i Norum sokn.

Kvalifikasjonar

Vi ynskjer ein sokneprest som:

- tek ansvar og har engasjement for trusopplæring for born og unge
- har røynsle frå eller interesse for arbeid med gudstenestefornyng
- kan knyte relasjonar til alle delar av lokalmiljøet
- har gode samarbeidsevner og liker å stimulera andre til aktiv deltaking i kyrkjeleg arbeid.

Bustad

Til stillinga høyrer tenestebustad med buplikt. Bustaden til Leikangerpresten er ein av dei vakraste prestegardane i landet. Den har lang

strandline, ligg sørvend og er solrik. Prestegarden er klassisk plassert attmed kyrkja. Prestegardshagen er omtala i NAF si vegbok, særleg på grunn av samlinga av sjeldne tre.

Bustaden har tre passeleg store stover på sørsida, eit romsleg kjøkken, nytt bad, 5 soverom og arbeidsrom. Huset held vanleg standard, og får etter vedlikehaldsplanen noko oppussing neste år. Oppvarming er varmepumpe, panelomnar og ein moderne vedomn. Prestegardsanlegget er verna av riksantikvaren.

Vi oppmodar kvinner om å søkje. Opplysningar om samlivsform vil kunne bli innhenta og vektlagt ved tilsetjing.

Kommunen stiller barnehageplass til rådvelde.

Stillinga vert løna i stillingskode 0930 sokneprest i lønsspenning 51 - 68. Pensjonsinnskot i Statens pensjonskasse.

Tilsetjinga skjer på dei vilkåra som til ein kvar tid gjeld og den som vert tilsett, må retta seg etter

- a. endringar i lover, tariffavtalar, reglement, herunder spørsmål vedrørande tenesteordning, beredskapsordning, tenestebustad og husleige.
- b. avgjersler som kan influera på tenesta sine gjeremål, tenestestad og tenestedistrikt.

Til løna kjem særlege regulativmessige godtgjersle. Skyssgodtgjersle etter rekning. Nærare opplysningar om stillinga kan ein få hjå prost Jermod Hausberg (95790050), kyrkjeverje Marit Nesse (57655682) eller fung. seksjonsleiar Gunnar Erstad ved Bjørgvin bispedømekontor (55306484). Referansar skal vere med i søknaden. Søknad med CV, referansar og rettkjende kopiar av relevante attester og vitnemål skal sendast til Bjørgvin bispedømmeråd, postboks 1960 Nordnes, 5817 Bergen.

Søknadsfrist: 18.mai 2007.

Møre bispedøme

Prost i Indre Romsdal prosti i Møre bispedøme.

Embetet som prost i Indre Romsdal prosti i Møre bispedøme er ledig.

Prosten leier prestetenesta i prostiet, hjelper biskopen i dennes embetsgjerning og utfører dei oppgåvene som ligg til prosteembetet etter tenesteordninga og etter delegasjon frå biskopen. Prosten skal i samvirke med dei kyrkjelege råda bidra til eit godt arbeidsmiljø, samarbeid og åndeleg fellesskap innan dei kyrkjelege arbeidslaga i prostiet og hjelpe tilsette og kyrkjelege organ med fagleg vegleiing, råd og støtte.

Indre Romsdal prosti er prega av høge fjell og djupe fjordar. I prostiet bur det 15.800 menneske som er medlemmer av eller høyrer til Den norske kyrkja. Prostiet omfattar 15 sokn i kommunane Rauma, Nesset og Vestnes. Fellesråda har tilsett 44 personar i til saman 17,5 årsverk, av desse to diakonar og ein kateket. Prostasetet er på Åndalsnes med kontor ved Grytten kyrkjekontor.

Prestetenesta i prostiet er inndelt i tre samarbeidsområde: Grytten med tre prestar inkludert prost, Vestnes med to prestar og Nesset med ein prest som har eit samarbeid med prestane i Sunndal, Indre Nordmøre prosti. For tida er arbeidet fordelt slik at det meste av kyrkjelydstenesta til prosten, som biskopen har fastsett til om lag 70%, er i sokna Grytten, Kors og Øverdalen, der prosten og sit i soknerådet.

Vi søker etter ein person som kan utøve åndeleg og kyrkjeleg leiarskap, og som har administrativ røynsle. Etter-/vidareutdanning innan PKU, ABV og/eller PLU eller tilsvarende vil bli vektlagt samt personlege eigenskapar og evne til å gi næring til eige liv.

Nynorsk er tenestemål i prostiet og vert nytta i dei fleste kyrkjene, men fleire sokn, m.a. der prosten har mest kyrkjelydsteneste, nyttar bokmål. Søkjarane må opplyse om dei meistar begge målformer.

Den som vert utnemnd, må rette seg etter tenesteordninga for prostar. Vedkomande må finne seg i endringar av gjeremål, i utstrekninga av embetsdistriktet og i endringar i reglane for pensjons- og aldersgrense.

Til embetet høyrer tenestebustad med buplikt i Grytten prestebustad på Åndalsnes.

Bustaden ligg i Kamsvei 4 og er bygd i 1947, med bustadareal på ca. 225 kvm. Tomta vil etter omregulering bli på ca. 1,5 - 2 mål. Den som blir utnemnd, må finne seg i avgjerder som blir tekne om leige og bruk av tenestebustaden og eventuell flytting ifbm. tenestebustad.

Kvinner vert oppmoda til å søkje.

Lønnstrinn 62-67. Frå dette går vanleg pensjonsinnskott.

Søknad skal sendast tenesteveg til Kultur- og kyrkjedepartementet, postboks 8030 Dep., 0030 Oslo. *Søknadsfristen er 25. mai 2007.*

Nærare opplysningar ligg på Møre bispedøme si heimeside, www.kirken.no/more eller du kan ringe prosten i Indre Romsdal, tel. 70227470 eller Møre bispedømmekontor, tel. 71250684.

Returadresse:
Luther Forlag
Grensen 3
0159 OSLO

UTKOMMER annenhver uke på Luther Forlag og redigeres av praktikumsrektor Halvor Nordhaug, rektor Vidar L. Haanes, prost Jan Otto Myrseth og kapellan Sunniva Gylver.

REDAKSJON

Luthersk Kirketidende, v/Eyolf Berg,
Luther Forlag, Grensen 3, 0159 OSLO.
Red. sekr.: Eyolf Berg.
Tlf. 91 17 65 37.
e-post: redaksjon.lk@lutherforlag.no

LESERINNLEGG til Luthersk Kirketidende mottas med takk, og kan sendes til ovenstående e-post adresse.

ABONNEMENT, ADRESSEENDRING O.L.:

Luthersk Kirketidende v/Eyolf Berg,
Luther Forlag, Grensen 3, 0159 OSLO.
Tlf. 91 17 65 37.
e-post: redaksjon.lk@lutherforlag.no

Pris kr. 490,- pr. år for Norge. Utlandet kr. 550,- pr. år.
Kontonummer: 3000.14.73669

ANNONSEPRISER

Det er muligheter for følgende 7 annonsemøduler i LK:

1. *1/2 kvartside* (Høyde 42 mm, bredde 61 mm) kr 375,- +moms
2. *Kvartside* (Høyde 42 mm, bredde 127 mm) kr. 615,- +moms
3. *Halvside* (Høyde 177 mm, bredde 61 mm) kr. 1090,- +moms
4. *Halvside* (Høyde 85 mm, bredde 127 mm) kr. 1090,- +moms
5. *3/4 side* (Høyde 130 mm, bredde 127 mm) kr 1700,- +moms
6. *Helside* (Høyde 177 mm, bredde 127 mm) kr. 1940,- +moms
7. *Dobbelside* (Høyde 177 mm, bredde 2x127 mm) kr. 3500,- +moms

ISSN 0332-5431

